

Handläggare
Nicoletta Zoannos
Telefon: 08-508 12 779

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
26 januari 2023

Verksamhetsplan 2023 för Södermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan, budget samt tillhörande bilagor och överlämnar denna till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter.
3. Nämnden begär budgetjustering om 13,8 mnkr för utgifter avseende klimatinvesteringar.
4. Nämnden begär budgetjustering om 0,5 mnkr för utgifter avseende trygghetsskapande åtgärder.
5. Nämnden begär budgetjustering om 1,0 mnkr för utgifter för Stockholm vid vattnet.
6. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 289,0 mnkr.

Alexandra Göransson
Stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Inledning	4
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	27
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	31
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	34
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	34
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	37
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	39
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	40
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	41
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	42
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	44
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	47
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	49

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	53
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	56
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	60
Redovisning av ekonomi.....	66
Nämndens ekonomiska förutsättningar	66
Investeringar	71
Resultatenheter	73
Budgetjusteringar.....	73
Omslutningsförändringar	75
Systematiskt kvalitetsarbete.....	76

Bilagor

Bilaga 01 SDN12

Bilaga 02 System för intern kontroll

Bilaga 03 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontroll

Bilaga 04 Kompetensförsörjningsplan

Bilaga 05 Miljö- och klimathandlingsplan

Bilaga 06 Reviderad lägesbild samverkansöverenskommelse

Bilaga 07 Handlingsplan mot våldsbejakande extremism

Bilaga 08 Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål inklusive bilagor

Bilaga 09 Priser och prestationer

Bilaga 10 Plan för upphandling

Inledning

Stockholms stads budget är överordnad och styrande för stadens verksamheter. Samtliga nämnder ska enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning upprätta en verksamhetsplan med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget.

Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges budget för 2023 och även från de tre inriktningsmålen:

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska arbeta utifrån kommunfullmäktiges angivna inriktningsmål, verksamhetsområdesmål, indikatorer och aktiviteter. Nämndmål tas fram som stödjer och konkretiserar dessa mål. Det förväntade resultatet tydliggör vilka resultat nämnden eftersträvar att nå det kommande verksamhetsåret. I beskrivningen av respektive mål förtydligas vilka områden nämnden prioriterar för att målen ska nås. Nämnden tar även fram egna indikatorer och aktiviteter för att säkerställa att verksamheterna arbetar utifrån fastställda målsättningar. På så sätt är det möjligt att följa upp och styra mot nämndens mål. Underlag till måluppfyllelse bygger även på brukarundersökningar och andra uppföljningar, samt resultatet av de aktiviteter som verksamheterna genomför.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab och kansli i samarbete med förvaltningsledningen samt chefer och nyckelpersoner inom respektive avdelning. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 16 januari 2023.

Stadsdelsnämndens ansvar och uppdrag

Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskola, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, stadsmiljö, socialpsykiatri, individ- och familjeomsorg, konsumentvägledning, fritids- och kulturverksamhet, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Nämndens arbete ska bygga på en helhetssyn och goda kunskaper om förhållandena i stadsdelsområdet. Behoven hos stadsdelsområdets invånare förändras över tid och servicen ska anpassas efter detta.

Inom alla ansvarsområden ska stadsdelsnämnden verka för genomförandet av Agenda 2030:s 17 globala hållbarhetsmål.

Södermalms stadsdelsområde och befolkning

Stadsdelsområdet omfattar stadsdelarna: Södermalm, Långholmen, Reimersholme, Hammarby Sjöstad, Gamla stan och Riddarholmen.

Befolkningen i stadsdelsområdet prognostiseras till närmare 131800 invånare år 2023. Antalet personer som bor i respektive stadsdel varierar stort. Enligt 2022 års befolkningsprognos kommer antalet invånare öka något till år 2025 för att sedan minska fram till 2031. Antalet

personer över 65 år beräknas öka med drygt 1100 personer mellan 2023 till 2025. Även åldersgrupperna 16-19 och 20-24 ökar något, medan man ser en minskning i övriga åldersgrupper under prognosperioden. Den prognosticerade minskningen av antalet barn i förskoleålder och ökningen av antalet äldre innebär att verksamheterna riktat mot dessa målgrupper behöver vara anpassningsbara och snabbt kunna ställa om efter målgruppernas behov.

Stadsdelsnämnden

Stadsdelsnämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare. Kommunfullmäktige (KF) utser ledamöter och ersättare i stadsdelsnämnden. Bland ledamöterna utser KF en ordförande och en vice ordförande. Södermalms stadsdelsnämnd leds av ordförande (S) och vice ordförande (C).

Sociala delegationen är ett beredande och beslutande utskott till nämnden. Den består av valda ledamöter och ersättare från nämnden. De fattar beslut i vissa ärenden som berör enskilda individer och familjer.

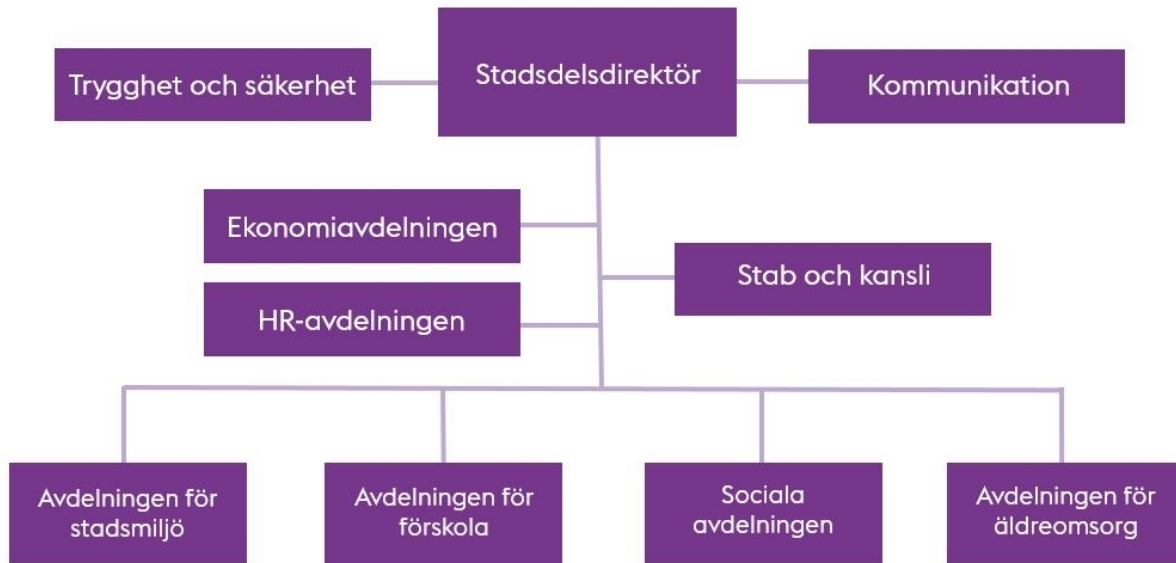
Lokalt pensionärsråd, lokalt råd för funktionshinderfrågor och lokalt ungdomsråd

Ett pensionärsråd och ett råd för funktionshinderfrågor är knutna till stadsdelsnämnden och fungerar som en länk mellan invånare, förvaltning och förtroendevalda. Råden sammanträder regelbundet i anslutning till nämndens sammanträden.

Förvaltningens arbete med att formera och aktivera ett ungdomsråd i samverkan med skolor inom stadsdelsområdet fortsätter. Ungdomsrådet ska bestå av representanter från skolornas elevråd och under 2023 fortsätter förvaltningen arbetet med att konkretisera uppdraget.

Stadsdelsförvaltningens ledning och organisation

Stadsdelsförvaltningen leds av en stadsdelsdirektör som har det övergripande ansvaret för all verksamhet. Direktören svarar inför nämnden och leder samverkan med de fackliga organisationerna. Direktören leder förvaltningen tillsammans med avdelningschefer och kommunikationsstrateg. Från och med 2023 har direktören även ansvaret för att leda utvecklingen av det förvaltningsövergripande trygghets- och säkerhetsarbetet. Dessa utgör förvaltningens ledning som ansvarar för strategisk planering, styrning och uppföljning av verksamheten.

Förvaltningen är indelad i förskoleavdelningen, sociala avdelningen, avdelningen för äldreomsorg och avdelningen för stadsmiljö. Till stöd har avdelningarna en kommunikationsstrateg, avdelningen stab och kansli, HR- respektive ekonomiavdelning.

Nämndens planerade verksamhet för året

Nämndens prioriterade arbete under år 2023 bedrivs utifrån från följande utgångspunkter:

Stärka den lokala demokratin

Genom en utvecklad hantering av medborgarförslag och genomförandet av (fler) medborgardialoger med invånare, civilsamhälle och det lokala näringslivet stärks lokaldemokratin. Platssamverkan och platsaktivering med fokus på trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder ökar tryggheten i och attraktionskraften till stadsdelsområdet.

Ett intensifierat klimat- och miljöarbetet

För att bidra till stadens övergripande mål om en klimatpositiv stad senast 2030 intensifieras klimat- och miljöarbetet. Genom att bland annat minska energianvändningen i de egna verksamheterna, utveckla arbetet med att stärka den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet, minska klimat- och miljöpåverkan genom en ökad andel ekologiska och klimatsmarta livsmedel i verksamheterna stärks förutsättningarna för ett mer hållbart stadsdelsområde. I arbetet med att uppfylla stadens mål om ett klimatsmart och hållbart Stockholm är medarbetarna en viktig resurs. Därför prioriteras arbetet med att öka medarbetarnas kunskap om stadens miljöprogram och klimathandlingsplan.

En god arbetsgivare

Ett systematiskt arbete bedrivs för att vara en bra arbetsgivare. Heltid är norm vid nyanställningar och chefer har en hög kompetens och förståelse för sitt uppdrag. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ger en god social och organisatorisk arbetsmiljö och satsningen på att utveckla medarbetarskapet bidrar till ett öppet arbetsklimat där medarbetarna arbetar aktivt för att utveckla och omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med södermalmsbornas fokus.

Nedan redovisas kortfattat vad stadsdelsnämndens verksamheter ska uppnå under året.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Förvaltningen fortsätter att prioritera det förebyggande arbetet för att ge barn och ungdomar möjlighet till en trygg uppväxt med jämlika villkor. Samverkan mellan vårdnadshavare, skola, socialtjänst och polis stärks för att tidigt upptäcka barn och ungdomar som riskerar någon form av social utsatthet, kriminalitet eller missbruk. Öppenvårdsinsatser inom den sociala barn- och ungdomsvården är centrala i det förebyggande arbetet. Förvaltningen fortsätter utvecklingen med att ställa om från specialiserad socialtjänst till mer förebyggande och tidigt stöd.

Förvaltningens aktiviteter ska vara tillgängliga för alla oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller socioekonomisk bakgrund. Fritidsverksamheten skapar förutsättningar för ungdomars val av en positiv livsstil och främjar delaktighet i samhället och förvaltningen prioriterar arbetet med att utveckla fritidsverksamheten för att nå de målgrupper som idag inte deltar i lika hög utsträckning, exempelvis ungdomar med funktionsnedsättning, HBTQI+-personer, flickor och nyanlända.

De kommunala förskolorna på Södermalm ska vara likvärdiga och ha en hög kvalitet. Utbildningen utgår från en helhetssyn på barn och barns behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Verksamheterna prioriterar särskilt arbetet med att vidareutveckla barnens möjligheter till att utveckla sitt språk. Det är ett färre antal barn som är inskrivna i den kommunala förskolan i jämförelse med enskild regi i stadsdelsområdet. För att stärka valfriheten och samtidigt tillgodose behovet av garantiplatser behöver förvaltningen säkerställa att det finns förskoleplatser i kommunal regi fördelat över hela stadsdelsområdet.

Alla barn och unga ska ha lika goda uppväxtvillkor och förvaltningens arbete inom samtliga verksamhetsområden ska beakta barnperspektivet i ärenden där beslut kan komma att påverka barn och unga. Genom att stärka barn- och barnrättsperspektivet med utgångspunkt i barnkonventionen och med fokus på skolan som skyddsfaktor skapas bättre förutsättningar för trygga placeringar inom familjehem. Den interna samverkan mellan socialtjänst och förskola bidrar till ett välfungerande samarbete med andra aktörer såsom grund- och gymnasieskola, lokalpolis, barn- och ungdomspsykiatri, habiliteringen och andra verksamheter inom Region Stockholm. Förvaltningen utvecklar även samverkan mellan socialtjänst, förskola och skola i det tidigt våldsförebyggande arbetet genom exempelvis Mentors in Violence (MVP).

Förvaltningen förebygger att personer utsätts för våld i nära relationer med särskilt fokus på utsatta grupper som äldre och personer med funktionsnedsättning eller beroendeproblematik. Våldsutsatta och våldsutövare erbjuds råd, stöd och behandling hos Relationsvårdscentrum innerstaden (RVCI) där kompetens finns att möta särskilt sårbara grupper. Barn ska på ett enkelt sätt kunna erbjudas insatser i verksamheten. Förvaltningens verksamheter implementerar och arbetar utifrån principerna i stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. För barn och vuxna med funktionsnedsättning ska brukarperspektivet präglade alla insatser och den enskildes inflytande ska öka.

Kvaliteten i äldreomsorgens verksamheter ska vara hög och likställig. Därför prioriteras utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet under året. Förvaltningen fortsätter att skapa förutsättningar för ett nära ledarskap och ett långsiktigt arbete med utvecklingen av verksamheterna genom en utökad chefstäthet och därmed färre medarbetare per chef för verksamheterna i egen regi. Samverkan internt och externt är grundläggande för ett sammanhållet perspektiv kring den enskildes behov av vård och omsorg. Förvaltningen kommer särskilt prioritera samverkan och informationsöverlämning mellan stadsdelsförvaltningen och Region Stockholm för att underlätta den äldres vardag med fokus på trygghet och kontinuitet. För att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre fortsätter förvaltningen att förnya och stärka arbetsformerna för det förebyggande och uppsökande arbetet genom kartläggning av behov och genom samordning av förvaltningens resurser. Aktivitetscentret och träffpunkterna fortsätter utveckla sitt utbud av varierade aktiviteter med fokus på social gemenskap, kulturella aktiviteter och ökad fysisk aktivitet. För att kunna möta dagens och framtidens behov av en kvalificerad äldreomsorg behöver förvaltningen arbeta systematiskt med att både säkra insatser för kontinuerlig och ökad kompetensutveckling av redan anställda medarbetare och att rekrytera nya medarbetare med rätt kompetens. Under året prioriteras därför arbetsplatsnära utbildningar och kompetenssatsningar.

Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga. Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamheternas ordinarie arbete. Personer som bor inom förvaltningens grupp- och servicebostäder ska erbjudas möjlighet till regelbunden fysisk aktivitet, exempelvis erbjuds målgruppen gratis årskort på stadens sim- och idrottshallar. Förvaltningen prövar och beviljar föreningsbidrag till föreningar som kompletterar nämndens kärnverksamheter och som uppfyller stadens demokrativillkor.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Förvaltningen arbetar med de framtagna energibesparingsåtgärderna i syfte att minska elförbrukningen och förvaltningens klimatpåverkan. Förvaltningens verksamheter har en hälsosam och hållbar miljö där aktiva val medverkar till att klimat- och miljöpåverkan minskar och återvinning av material fortsätter öka. Under året kommer förvaltningen prioritera flera miljö- och klimatåtgärder i parkmiljö, bland annat anläggande av växtbäddar med biokol och trädplanteringar. Förvaltningen kommer även att prioritera ett antal åtgärder för ökad biologisk mångfald såsom att skapa ängsmark, utplacering av boplatser för bin och

fjärilar, komplettera planteringar med växter som gynnar pollinatörer och genomförande av skyfallsåtgärder.

Förvaltningens verksamheter reser på ett hållbart och klimatsmart sätt vilket minskar utsläppen av växthusgaser och genom att möjliggöra för framkomliga och trafiksäkra gång- och cykelbanor på parkmark verkar förvaltningen för en minskad klimatpåverkan och en ökad tillgänglighet. Förvaltningens verksamheter fortsätter arbetet med att öka andelen inköp av ekologiska livsmedel och minska användningen av onödiga engångsartiklar och plastprodukter. Förvaltningen arbetar löpande med de aktiviteter som framkommer i åtgärdsprogrammet för god vattenstatus i Årstaviken, exempelvis genom utplacering av död ved längs med Årstavikens strandpromenad.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

En stark och hållbar ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd. Verksamheterna följs upp och anpassas kontinuerligt för att rymmas inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna.

Förvaltningens verksamheter arbetar aktivt för att personer som inte har tillräckliga inkomster blir självförsörjande. Insatser och arbetssätt som vidareutvecklas är bland annat arbetsträning, samverkan och samplanering med Jobbtorg och Jobbtorg Unga, samhälls- och bovägledning samt intern och extern samverkan. Bostadsvägledning till nyanlända individanpassas i syfte att öka antalet som flyttar till ett stadigvarande boende.

Inför år 2023 planerar förvaltningen att 1 100 ungdomar ska få feriearbete med tydliga och meningsfulla arbetsuppgifter som exempelvis att ordna aktiviteter för barn inom förskolan, delta i aktiviteter för brukare med funktionsnedsättning och inom äldreomsorgen samt genomföra insatser i stadsmiljön.

I förvaltningens trygghetsarbete ingår att säkerställa goda förutsättningar för företagande inom stadsdelsområdet. Genom att förvaltningen för samman och samverkar med olika lokala aktörer från både kultur- och näringsliv, andra myndigheter och fackförvaltningar, breddas perspektivet på vilka åtgärder och aktiviteter för ökad trygghet, trivsel och rörelse som ska prioriteras. Förvaltningen involverar näringslivet i utvecklingen och aktiveringen av parkytor.

Förvaltningen prioriterar att stärka upp arbetet med att motverka hemlöshet för alla målgrupper, det förebyggande arbetet, det vägledande arbetet och den process det innebär att återetablera sig på bostadsmarknaden. Det finns ett växande stödbehov bland de personer som är 65 år och äldre i stadsdelsområdet och som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Förvaltningen fortsätter därför att utveckla både den interna och externa samverkan med socialförvaltningen och SHIS Bostäder så att de gemensamma arbetssätten på bästa sätt stödjer verksamheterna och den enskilde.

Förvaltningen bevakar målgruppernas behov inom de områden förvaltningen har rådighet

över när nya bostäder planeras i stadsdelsområdet och samverkar med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden samt äldreförvaltningen och socialförvaltningen i arbetet med att ta fram underlag till de stadsövergripande planerna för särskilda boenden för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Samtliga verksamheter arbetar med ett strategiskt kompetensförsörjningsperspektiv. Insatserna kopplas till områden som rekrytering och introduktion av nya medarbetare. Arbetet med att skapa goda arbetsvillkor fortsätter, där det både handlar om heltid som norm och om att minska andelen timanställda. Ledarskapet är präglad av kommunikation, tillit och mod. Chefer utövar ett ledarskap som uppmuntrar till ett aktivt och ansvarstagande medarbetarskap samt har kompetens och verktyg att leda i förändring. För att åstadkomma detta kommer bland annat insatser för att stärka medarbetarskapet att genomföras under året med fokus på nya arbetssätt och förvaltningens kultur och värderingar.

Det systematiska säkerhetsarbetet sker utifrån stadens säkerhetsprogram. Särskilt prioriterat är att fortsätta arbetet med förvaltningens krisledningsorganisation och att etablera de fyra trygghetspunkterna i stadsdelsområdet. Utifrån den kontinuitetsplan som tas fram prioriteras arbetet med att utveckla en krigsorganisation och en krigsledningsplan samt fortsätter arbetet med att utveckla förvaltningens egen krisorganisation. Förvaltningen fortsätter att utveckla det systematiska informationssäkerhetsarbetet genom att implementera de arbetssätt som tagits fram tidigare år och som beskrivs i den lokala anvisningen. Därmed säkerställs att arbetet fortsatt bedrivs systematiskt.

Tryggheten i stadsdelsområdet ska öka genom förebyggande insatser. I den lokala samverkansöverenskommelsen mellan stadsdelsområdet, skolan och Polisen framgår följande områden som särskilt prioriterade: riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden, förhindra att unga dras in i kriminalitet och narkotikaanvändning och skolan som brottsplats, otillåten påverkan, avhopparverksamhet och särskilt utsatta brottsoffer.

Genom platssamverkan och platsaktivering ska förvaltningens samverkan med polis, det lokala näringslivet, civilsamhället och andra relevanta aktörer förbättras och förstärkas för att öka tryggheten i och attraktionskraften till stadsdelsområdet. Platssamverkan handlar om att samla olika aktörer för att jobba praktiskt tillsammans med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder runt en speciell plats. Genom att föra in olika aktiviteter på en plats i stadsdelsområdet kan den upplevda tryggheten påverkas positivt och under sommaren kommer platsaktivering på Medborgarplatsen att prioriteras. Fokus är att skapa positiva värden genom att medborgare i högre utsträckning uppehåller sig på platsen.

För att parkerna ska upplevas som trygga är god renhållning och parkskötsel avgörande. Utvecklingen fortsätter gällande rutiner och arbetssätt avseende att säkerställa avtalsuppföljning av renhållning och parkskötsel inom stadsdelsområdet.

Södermalm ska vara ett öppet, jämställt och demokratiskt stadsdelsområde som samarbetar internationellt. Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 i den ordinarie

verksamheten genom att integrera arbetet i alla styrnings- och uppföljningsprocesser. Särskilt fokus läggs på ökad jämställdhet, minskad ojämlikhet, fredliga och inkluderande städer och minskad klimatpåverkan. För att uppnå synergieffekter och en positiv förflyttning sker samverkan med relevanta nämnder i staden, myndigheter, civilsamhället, näringslivet och akademien.

Direktiv till samtliga nämnder och bolagsstyrelser

I budget framkommer direktiv till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Nedan framgår under vilka verksamhetsområdesmål arbetet främst bedrivs.

Långsiktigt hållbar ekonomi

Arbetet beskrivs främst under mål 3.1 - Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd och mål 3.5 - Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden.

Klimatpolitik

Arbetet beskrivs främst under mål 2.1 - Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring, mål 2.2 - Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar, mål 2.3 - Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar och mål 2.4 - Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.

Innovation, digitalisering och upphandling

Arbetet beskrivs främst under Systematiskt kvalitetsarbete och mål 3.5 - Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden.

Staden som arbetsgivare

Arbetet beskrivs främst under mål 3.4 - Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb.

Samverkan för en trygg och säker stad

Arbetet beskrivs främst under mål 3.5 - Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden och mål 3.6 - Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser.

Samverkan för trygga barn och ungdomar med rättvisa livsvillkor

Arbetet beskrivs främst under mål 1.1 - Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid, mål 1.2 - Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan, mål 1.3 - Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst, mål 1.5 - Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur, idrotts- och föreningsliv, mål 3.2 - I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb, mål 3.3 - I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med.

Ett Stockholm med hållbar tillväxt

Arbetet beskrivs främst under mål 2.3 - Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar, mål 3.2 - I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb och mål 3.6 - Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser.

Stockholm som kulturellt centrum

Arbetet beskrivs främst under mål 1.5 - Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur,

idrotts- och föreningsliv.

Samverkan för ökat bostadsbyggande och en hållbar stadsutveckling

Arbetet beskrivs främst under mål 3.1 - Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd och mål 3.6 - Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser.

En hållbar och demokratisk stad

Arbetet beskrivs främst under mål 3.7 - Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden* är fem verksamhetsområdesmål insorterade:

- Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid
- Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan
- Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst
- Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet
- Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Förvaltningen kommer särskilt prioritera följande områden för att bidra till inriktningsmålet:

- Förebyggande arbete för att ge barn och ungdomar möjlighet till en trygg uppväxt med jämlika villkor
- Marknadsföring av förskolans verksamhet
- Hållbar utveckling inom förskolan
- Trygg övergång förskola skola
- Språkutveckling i förskolan
- Ökad delaktighet och inflytande i förskolan
- Den öppna förskolan
- Lika goda uppväxtvillkor för alla barn och unga
- Samverkan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis
- Det våldsförebyggande arbetet
- Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Förstärkt samverkan kring samsjukliga
- Meningsfullhet - leva livet ut för äldre
- Ökad psykisk hälsa för äldre
- Kompetensförsörjning inom äldreomsorgen
- Attraktiva och inkluderande aktiviteter

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Förebyggande arbete för att ge barn och ungdomar möjlighet till en trygg uppväxt med jämlika villkor

Förskolan och socialtjänsten stärker samverkan för att tidigt identifiera barn och familjer i riskzon. Förskolorna har en nära samverkan med barnets familj och en daglig kontakt vid exempelvis hämtning och lämning. Det är viktigt att ett förtroende byggs upp mellan förskolan och vårdnadshavarna. Detta för att fånga upp familjer som är i riskzonen och vid behov lotsa dem vidare till socialtjänstens preventiva insatser som exempelvis föräldramottagningen. Förskolorna har rutiner för orosanmälan enligt socialtjänstlagen och deltar i socialtjänstens tidiga förebyggande arbete. Förskolans arbete med att utveckla och sprida arbetet med våldsprevention fortsätter. Syftet med det våldspreventiva arbetet är bland annat att ge medarbetare en fördjupad förståelse och kunskap kring vad som räknas som våld och till exempel kunna hjälpa barnen att hitta alternativ till lekar med våldsinslag. Vårdnadshavare till barn i åldrarna 3–12 år erbjuds föräldrastödsprogrammet ABC och det genomförs av utbildade ABC-ledare som är pedagoger i förskolan.

Förvaltningen fortsätter att fokusera på förebyggande åtgärder för att tidigt nå och ge tidiga insatser till barn, ungdomar och deras föräldrar. Samverkan mellan vårdnadshavare, skola, socialtjänst och polis stärks för att tidigt upptäcka barn och ungdomar som riskerar någon form av social utsatthet, kriminalitet eller missbruk av alkohol eller narkotika. Bland annat ligger lägesbilden i lokala samverkansöverenskommelsen med Polisen och grundskolan till grund för det förebyggande arbetet liksom resultatet från Stockholmsenkäten och samverkansforum, exempelvis BUS (barn i behov av särskilt stöd). Fritidsgårdarna arbetar aktivt för att fånga upp barn och ungdomar i riskzon i tät samverkan med fältassistenter och ungdomsmottagning. Preventionsgruppen ska bjuda in till och utveckla samverkan med kommunala och fristående skolor. Fältassistenternas arbete i skolorna utgår från modellen Mentorer i våldsprevention (MVP) som syftar till att medvetandegöra både elever och personal på skolan om vad våld är och hur detta kan förebyggas tidigt. Fältassistenternas arbetsätt utvecklas vidare och kopplas till stadens standard för socialt fältarbete. Genom att skapa ett team, med funktioner från både fält- och myndighetssidan, som kan mobiliseras snabbt och flexibelt kan insatser erbjudas målgruppen skyndsamt.

Öppenvårdsinsatser inom den sociala barn- och ungdomsvården är centrala i det förebyggande arbetet. Förvaltningen fortsätter utvecklingen med att ställa om från specialiserad socialtjänst till mer förebyggande och tidigt stöd. Förvaltningen utökar föräldrastödsprogram, föräldrarådgivning, stöd till anhöriga och barngrupper och ett samordnat team som erbjuder stöd ska utvecklas. Södermalms ungdomsmottagning riktar sig till ungdomar i åldern 12-22 år och bedrivs i samverkan med Region Stockholm. Mottagningens uppdrag är bland annat att tidigt upptäcka och förebygga psykisk ohälsa och sociala problem. Ungdomsmottagningen på Södermalm har ett högt besöksstryck vilket delvis beror på det stora antal grund- och gymnasieskolor som är belägna inom stadsdelsområdet. Förvaltningen kommer att förstärka

verksamheten med en kurator och tillsammans med regionen utveckla och stärka verksamheten för att öka tillgängligheten för målgruppen.

Inkluderande och attraktiva aktiviteter

Förvaltningens aktiviteter ska vara tillgängliga för alla oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller socioekonomisk bakgrund. Förvaltningen har både biståndsbedömda och öppna aktiviteter, till exempel Zebran där ungdomar med funktionsnedsättning kan ses två gånger i veckan på fritidsgård och göra anpassade aktiviteter tillsammans. Samverkan sker mellan fritids- och hemgårdar i HBTQI+-frågor. Förvaltningen prioriterar arbetet med att utveckla fritidsverksamheten för att nå de målgrupper som idag inte deltar i lika hög utsträckning, exempelvis ungdomar med funktionsnedsättning, HBTQI+-personer, flickor och nyanlända. Arbetet inom fritidsverksamheterna ska utgå från Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar.

Fritidsverksamheten skapar förutsättningar för ungdomars val av en positiv livsstil och främjar delaktighet i samhället. Ett brett utbud av aktiviteter med betoning på rörelse erbjuds på parklekar och fritidsgårdar, bland annat mini-röris, hinderbana, dans, basket och fotboll.

I stadsdelsområdet finns fem parklekar vilket gör att de är lättillgängliga för barn och ungdomar. Parklekarna är en verksamhet som har många besökare från Södermalm men även från övriga staden, vilket skapar viktiga mötesplatser. Parklekarna ska fortsatt ha generösa öppettider och under 2023 kommer förvaltningen att se över möjligheten till att utöka öppettider på parklekarna över helgerna. Aktiviteterna som genomförs i parklekarna är öppna för alla och genomförs både av dem själva och också i samarbete med externa aktörer. Parklekarnas verksamhet ska hålla en hög kvalitet och bidra till att utjämna uppväxtvillkoren för barn och ungdomar. Förvaltningen ska under året samverka med kulturförvaltningen för att ta fram en parkleksstrategi för Stockholms stad, med fokus på användande och utveckling av parkleksverksamheten. Strategin kommer att vara ett viktigt verktyg för parklekarna i utvecklingen av det pedagogiska och kulturella innehållet samt miljöerna. Barnens tankar och åsikter ska också efterfrågas och tas tillvara för att utveckla verksamheterna. Förvaltningen prioriterar uteverksamheten i parklekarnas aktivitetsutbud. Under lovveckorna är det dagkollo och andra aktiviteter.

Sommarkollo ger Södermalms barn och ungdomar möjlighet till en stimulerande och trygg sommarvistelse samt en plats där man kan möta barn från andra stadsdelsområden och skapa relationer.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska

vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kultur nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader	2023-01-01	2023-06-30

Nämndmål: 1.1.1 Alla barn och ungdomar på Södermalm ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Utveckla öppenvårdsinsatserna till mer förebyggande och tidigt stöd, exempelvis genom utökat föräldrastödsprogram och ökad tillgänglighet till ungdomsmottagningen.
- Tillgängliggöra och nå fler ungdomar med olika funktionsnedsättningar, HBTQI+-ungdomar och nyanlända ungdomar och erbjuda aktiviteter med fokus på rörelse och hälsa i enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Aktiviteterna ska planeras utifrån ungdomarnas önskemål.
- Stärka intern och extern samverkan mellan fritidsverksamheter, skola, förskola, socialtjänst och polis. Med fokus på det förebyggande arbetet för att nå barn, ungdomar och familjer i riskzon.
- Fritidsverksamheterna arbetar aktivt med att förebygga ohälsa hos barn och ungdomar.
- Fortsätta utveckla arbetssätt för fysisk aktivitet utomhus i parklekarna.
- Utveckla parklekarnas pedagogiska och kulturella innehåll samt utöka öppethållande.
- Genomföra ABC-föräldrastödsprogram.
- Ökad samverkan internt och externt med fokus på våldsprevention och övrigt preventivt arbete bidrar till barns rätt till en trygg uppväxt.

Förväntat resultat

- Barn och ungdomar med stödbehov uppmärksammas tidigt.
- Samverkan vidareutvecklas mellan fritidsverksamheter, skola, förskola, socialtjänst och Polisen.
- Barnen i parklekarna är med om organiserade fysiska aktiviteter.
- Parkleken är en mötesplats med planerade och organiserade pedagogiska aktiviteter för barn och unga.
- Aktiviteterna i parklekarna och på fritidsgårdar har ett utökat kulturellt innehåll.
- ABC-föräldrastödsutbildning erbjuds till alla vårdnadshavare som söker.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	50 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska utse kontaktpersoner för grundskolan inom sociala avdelningen för att utveckla och fördjupa samverkan.	2023-01-01	2023-12-31
I samarbete med bland annat ungdomsrådet ska förvaltningen se över behov och utbud i stadsdelsområdet för att möta upp ungdomars önskemål gällande fritids- och ungdomsgårdar. Genomlysningen ska beakta kvalitet i fritids- och ungdomsgårdar som baseras på forskning och erfarenhet.	2023-01-01	2023-12-31
Se över möjligheten till utökat öppethållande på helgerna i parklekarna.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Marknadsföring av förskolans verksamhet

Förskolan är viktig för barnen och deras utveckling. Förskolan har ett kompensatoriskt och ett lärande uppdrag och alla barn ska ges möjlighet att delta i förskolan. Inom Södermalms stadsdelsområde är deltagandet högt men det finns barn som inte är inskrivna i förskola.

De kommunala förskolorna på Södermalm ska vara likvärdiga och ha en hög kvalitet. Ett led i detta arbete är den gemensamt framtagna visionen som förskolorna arbetar utifrån, "Framtiden är barnens och vi utvecklar den tillsammans". Förvaltningen prioriterar arbetet med att stärka den gemensamma identiteten samtidigt som enskilda förskolors identitet tas tillvara på och utvecklas.

Det är ett färre antal barn som är inskrivna i den kommunala förskolan i jämförelse med enskild regi i stadsdelsområdet. För att stärka valfriheten och samtidigt tillgodose behovet av garantiplatser behöver förvaltningen säkerställa att det finns förskoleplatser i kommunal regi fördelat över hela stadsdelsområdet.

För att attrahera fler och behålla vårdnadshavare arbetar förvaltningen och förskolorna medvetet för att alla medarbetare och chefer ska ta ett gemensamt ansvar för kvaliteten på samtliga förskolor. Förskolorna kommer därför att utveckla kommunikationen med vårdnadshavare genom lärloggar, föräldramöten och utvecklingssamtal men också i det dagliga mötet.

Öppna förskolan ska vara en del av att sprida kunskap om förskolans verksamhet och uppdrag samt informera om vikten av att delta i förskolan.

Förskolornas verksamhet ska uppmärksammas och synliggöras i sociala medier.

Hållbar utveckling

Förskolan ska liksom all utbildning genomsyras av lärande för en hållbar utveckling.

Förskolan har en viktig uppgift i att förbereda barnen att möta olika utmaningar och börja föra varierande resonemang utifrån olika perspektiv. I syfte att utvecklas och lära i förskolan erbjuds alla barn som deltar i förskolan en pedagogiskt stimulerande, utmanande och trygg verksamhet utifrån Skollag, Läroplan för förskolan och Barnkonventionen. Utbildningen utgår

från en helhetssyn på barn och barns behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolorna ger barnen förutsättningar att utvecklas i trygga, säkra och goda lek- och lärmiljöer. Undervisningen i förskolan är en målstyrd process och bygger på dialog och samspel tillsammans med barnen. Den målstyrda processen följs upp i det systematiska kvalitetsarbetet där pedagogisk dokumentation är en viktig del. Den pedagogiska dokumentationen sker med kontinuitet i lärloggarna och synliggör barnens och barngruppens utveckling och lärande. Lärloggarna ska även användas som underlag för analys, uppföljning och utvärdering.

Det normmedvetna förhållningssättet genomsyrar hela utbildningen. Förskolorna värnar om flickors och pojkars rättigheter. Verksamheterna har planer med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling som återspeglar arbetet med att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Förskolan ska bidra till att alla barn, oavsett förutsättningar, bakgrund eller familjeförhållanden, har möjlighet att lyckas i förskolan. Förskolan ska särskilt uppmärksamma barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans eller särskilt stöd. Undervisningen anpassas för att stärka barns lärande och tillgodose deras individuella behov.

Alla kommunala förskolor på Södermalm arbetar utifrån ett gemensamt projektuppdrag med temat hållbar framtid/utveckling. Uppdraget utgår från ett utforskande arbetssätt och ger också utrymme för ämnesöverskridande arbete som ska mynna ut i olika aktiviteter och projekt påförskolorna. Projektuppdraget är en del av förskolornas planering och uppföljning och underlättar en målstyrd undervisning, samt blir till stöd i kvalitets- och utvecklingsarbetet.

Trygg övergång förskola skola

Utvecklingsarbetet utifrån utbildningsförvaltningens Riktlinjer för övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad, som reviderades 2022, fortgår under 2023. Riktlinjerna ska bidra till att skapa goda förutsättningar för trygghet och pedagogisk kontinuitet för de blivande skolbarnen.

Varje stadsdel ska utifrån riktlinjerna ta fram en lokal handlingsplan. Södermalm, Östermalm och Normalm undersöker möjligheten till en gemensam struktur för den lokala handlingsplanen. Syftet är att underlätta samverkan med grundskolans organisation där berört grundskoleområde omfattar dessa tre stadsdelar.

Samarbetet mellan förskola och skola behöver fortsatt utvecklas och stärkas för att säkerställa planerade och strukturerade övergångar. Ett led i detta är att pedagoger från förskola och skola möts i varandras verksamheter för att lära av varandras verksamheter.

Förskolan ska fortsatt utveckla arbetet med övergången från förskola till skola med ett särskilt fokus på information om barnets språkutveckling.

Språkutveckling

Verksamheten prioriterar arbetet med att vidareutveckla barnens möjligheter till att utveckla sitt språk. Kunskapen om språkutvecklande arbetssätt höjs genom interna utbildningar.

Förskolan höjer kompetensen avseende flerspråkighet genom att utbilda pedagogerna i att arbeta med flerspråkighet i förskolan.

I arbetet används medvetna digitala pedagogiska arbetssätt och verktyg för att bidra till språkutveckling och lärande.

Delaktighet och inflytande

Barnens delaktighet och inflytande i verksamheten ska utvecklas genom att pedagogerna skapar tillfällen där barnen har utrymme att ställa frågor samt berätta om sina strategier och teorier. Barnens delaktighet och inflytande ska synliggöras både digitalt och analogt.

Vårdnadshavares möjlighet till delaktighet och inflytande är ett utvecklingsområde för förskolan. Information via skolplattformen fyller en viktig funktion för vårdnadshavarnas delaktighet och inflytande i barnens förskola. Skolplattformen erbjuder vårdnadshavarna inblick i förskolans utbildning, mål och arbetssätt och insyn i barnets utveckling och lärande. Förskolorna fortsätter att utveckla informationen i skolplattformen och tydliggör vårdnadshavarnas möjligheter och ansvar att ta del av dokumentationen.

Öppna förskolan

Öppna förskolan ska vara en tillgänglig mötesplats för föräldrar med barn i yngre åldrar. Under 2023 kommer förvaltningen att se över möjligheten till att utöka öppettiderna. Den öppna förskolan vidareutvecklar det pedagogiska arbetet och de pedagogiska lärmiljöerna. Detta sker bland annat i det gemensamma nätverket för alla öppna förskolor. Öppna förskolan ska vara en uppsökande verksamhet för att nå vårdnadshavare och familjer där barnen inte är inskrivna i förskolan. Kunskapen kring förskolans verksamhet och uppdrag ska stärkas hos pedagogerna på öppna förskolan. Samverkan mellan öppna förskolan och förskola ska utvecklas under 2023.

Nationella minoriteter

Stockholm stad är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. För förskolan innebär det att barn har rätt till förskoleplats där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på något av minoritetsspråken. Förvaltningen har en förskola som har utbildning och undervisning på finska. Kommunstyrelsen har givit i uppdrag åt Södermalms stadsdelsnämnd att pröva former för förskola på samiska och meänkieli med planerad start under våren 2023. Förskoleverksamheten i projektet pågår fram till och med augusti 2024. Projektets syfte är att bidra till och stödja barns språk- och identitetsutveckling i samiska och meänkieli. Vidare ska barnen stärkas i sin kulturella identitet inom de nationella minoritetsspråken samiska och meänkieli. Projektet genomförs i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden/förskolenämnden och Södermalms stadsdelsnämnd samt i samråd med representanter för de nationella minoriteterna same och tornedalingar. Förvaltningen kommer därför att inom en av förvaltningens förskolor erbjuda en avdelning med förskola på samiska och meänkieli som barn i hela staden kan söka till.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 4 - God utbildning för alla

- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 "Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt".

Övrigt

Förvaltningen undersöker förutsättningarna för en hållbar och trygg vikarietillsättning genom att se över verksamheternas grundbemanning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
 Antal barn per grupp	15	15	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Förskollärartäthet	15,5 st	15,5	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Den samverkan ska ske på samma sätt gentemot fristående skolor	2023-01-01	2023-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesårskola	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.2.1. Barnen lär och utvecklas i förskolan

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Förskolorna vidareutvecklar arbetet tillsammans med barnen kring hållbar utveckling.
- Den av förskolorna framtagna visionen "Framtiden är barnens och vi utvecklar den tillsammans" ska vara en utgångspunkt i förskolornas planering av verksamheten och dess mål.
- Den pedagogiska dokumentationen ska vara relevant och ha ett tydligt syfte som utgår från läroplanens mål
- Den pedagogiska dokumentationen sker med kontinuitet i lärloggarna och synliggör barnens och barngruppens utveckling och lärande
- Barns generella språkutveckling, flerspråkighet och minoritetsspråk utvecklas genom kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare
- Kommunikation och information om barnens utveckling och lärande utvecklas för att nå en högre delaktighet hos vårdnadshavarna
- De pedagogiska lärmiljöerna utvecklas så att de blir en tydlig del av undervisningen.

- Erbjudna en förskola där barnen är trygga och där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.
- Säkerställa att det vid övergång förskola skola finns en dokumentation från förskolan som beskriver barnens utveckling och lärande med fokus på barns språkutveckling.
- Förskolorna arbetar utifrån "Riktlinjer säker förskola"
- Öppna förskolan vidareutvecklar det pedagogiska arbetet och de pedagogiska lärmiljöerna.

Förväntat resultat

- Visionen genomsyrar det dagliga arbetet i de kommunala förskolorna och skapar en gemensam grund i förskolornas planering av verksamheten och dess mål.
- Barnen har jämlika villkor i förskolan för att vara förberedda för fortsatt utbildning.
- Arbetslagen använder pedagogisk dokumentation för att synliggöra, fördjupa, utvärdera, analysera och utveckla undervisningen.
- Förskolans undervisning stimulerar i högre grad till barnens språkutveckling.
- Övergången till förskoleklass är planerad och strukturerad där ansvarsfördelning mellan förskola, skola och vårdnadshavare är tydlig.
- Kvaliteten i förskolan höjs genom verksamhetsnära uppföljningar såsom organiserad reflektion, resultatdialoger, verksamhetsbesök och kvalitetsuppföljningar.
- Kunskapen i verksamheten om det språkutvecklande arbetssättet har höjts.
- De pedagogiska lärmiljöerna är tillgängliga, estetiska, tydliga och erbjuder en variation av material.
- Förskolegårdarna används som en del av det pedagogiska rummet.
- Alla barngrupper ska ha legitimerad förskollärare som ansvarar för och leder undervisningen.
- Utbildningen bidrar till att flickor och pojkar har lika möjligheter.
- Dokumentationen i Lärloggarna synliggör barnens utveckling och lärande.
- Familjevisningar för nya vårdnadshavare ska vara organiserad och planerad vilket ger hög kvalitet.
- Vårdnadshavarna ska vara nöjda med introduktionen i förskolan.
- Den kommunala förskolan ska vara ett attraktivt val.
- Vårdnadshavarna är mer nöjda med barnets utveckling och lärande och delaktighet och inflytande.
- Öppna förskolans pedagogiska arbete och de pedagogiska lärmiljöerna vidareutvecklas.
- Öppna förskolans pedagoger ska ha god kännedom om förskolan och förskolans uppdrag och ge vårdnadshavare som besöker öppna förskolan information om vikten av deltagande i förskolan.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
♀ Andel nöjda vårdnadshavare avseende utveckling och lärande	84 %		År
♀ Andel vårdnadshavare som har fått information om förskolans mål och arbetssätt	86 %		År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn känner sig tryggt på förskolan	92 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt språk	90 %		År
Personalens självvärdering av "barns språkliga och kommunikativa utveckling"	3,7		År
Personalens självvärdering av pedagogisk miljö och material	3,6		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Medarbetare som saknar pedagogisk grundutbildning erbjuds barnskötarutbildning.	2023-01-01	2023-12-31
Odling sker i förskolans utemiljö.	2023-01-01	2023-12-31
Se över möjligheten att utöka antalet utegrupper.	2023-01-01	2023-12-31
Stödmaterialet för medvetna digitala pedagogiska arbetssätt implementeras.	2023-01-01	2023-12-31
Södermalms kommunala förskolor marknadsför sin verksamhet.	2023-01-01	2023-12-31
Utbildning i barns flerspråkighet genomförs.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Alla barn och unga ska ha lika goda uppväxtvillkor

Förvaltningens arbete inom samtliga verksamhetsområden ska beakta barnperspektivet i ärenden där beslut kan komma att påverka barn och unga. I ärenden som gäller ett enskilt barn ska barnets uppfattning alltid efterfrågas. Det är viktigt att höja kunskapsnivån om samordnade individuella planer (SIP). Detta kan öka kvaliteten på genomförda SIP och skapa bättre förutsättningar för barns rätt till information och delaktighet vid planering av insatser. Förvaltningen utvecklar därför tillsammans med region och skola uppföljningen av genomförda SIP.

Arbetet med familjehemsplacerade barn fortsätter att utvecklas. Genom att stärka barn- och barnrättsperspektivet med utgångspunkt i barnkonventionen och med fokus på skolan som skyddsfaktor skapas bättre förutsättningar för trygga placeringar. Förvaltningen ska säkerställa att alla barn som placeras utanför sitt hem genomgår hälsoundersökning i samband med placering. Förvaltningen ska även säkerställa att uppföljning genomförs och att det placerade barnets perspektiv och synpunkter vägs in i den fortsatta planeringen. Förvaltningen förstärker arbetet med att utreda familjehem för att förbättra kvaliteten och för att ge hemmen vägledning och stöd.

Med ett särskilt fokus på barnrättsperspektivet utvecklar förvaltningen stödet till barn till föräldrar med beroende och/eller psykisk ohälsa.

Samverkan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis

Den interna samverkan mellan socialtjänst och förskola bidrar till ett välfungerande samarbete med andra aktörer såsom grund- och gymnasieskola, lokalpolis, barn- och ungdomspsykiatri, habiliteringen och andra verksamheter inom Region Stockholm. Samverkan bidrar till att tidigt upptäcka och motverka en negativ utveckling när det gäller bland annat psykisk ohälsa, kriminalitet och skolfrånvaro. Förvaltningen förstärker samverkan med skolan gällande enskilda barn med särskilt fokus på placerade barns skolgång. Förvaltningen ökar också samverkan med fristående förskolor och skolor. Förvaltningen riktar det uppsökande arbetet genom att följa utvecklingen i olika områden och på platser inom stadsdelsområdet. Lägesbilden i lokala samverkansöverenskommelsen med polisen ligger till grund för det uppsökande och förebyggande arbetet. Detta för att snabbt kunna agera i samverkan med polis, mobila fritidsledare med flera och vid behov göra gemensamma åtgärder.

Skolsociala teamets arbete ska utvecklas och uppdraget utökas till att även omfatta barn som inte alls går i skolan. Förvaltningen ser över möjligheten att införa en samordnande resurs/funktion för arbete med skolsociala frågor.

Våldsförebyggande arbetet

Förvaltningen utvecklar samverkan mellan socialtjänst, förskola och skola i det tidigt våldsförebyggande arbetet genom exempelvis Mentors in Violence (MVP). Förvaltningen förebygger att personer utsätts för våld i nära relationer med särskilt fokus på utsatta grupper som äldre och personer med funktionsnedsättning eller beroendeproblematik. Samverkan och samhandläggningen kring äldre med komplexa behov fortsätter att stärkas. Verksamheter som möter personer med kognitiva och psykiska funktionsnedsättningar ska arbeta med konkreta metoder för att upptäcka och förebygga våldsutsatthet såsom det strukturerade målgruppsanpassade utbildningsprogrammet Viktig Intressant Person (VIP).

Våldsutsatta och våldsutövare erbjuds råd, stöd och behandling hos Relationsvåldscentrum innerstaden (RVCI) där kompetens finns att möta särskilt sårbara grupper. Barn ska på ett enkelt sätt kunna erbjudas insatser i verksamheten. Förvaltningen ska säkerställa att barn som är medföljare till ett skyddat boende får skolgång och eventuella stödinsatser. Förvaltningen fortsätter att utveckla det interna samarbetet och samarbetet med andra aktörer, framförallt polisen, för att tidigare upptäcka och motivera fler våldsutövare att ta emot stöd och behandling. Utvecklingsarbetet inom ramen för projekt IGOR (I gemensam organisation mot relationsvåld) för att hitta våldsutsatta och våldsutövare och erbjuda stöd och behandling fortsätter. Projektet utvärderas av Marie Cederschiölds högskola och slutrapport väntas under våren 2023. Projektets arbete följs såväl av Brottsförebyggande rådet som av Socialstyrelsen.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningens verksamheter ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Principen om universell utformning genomsyrar förvaltningens planeringsarbete avseende exempelvis lokaler, webbplatser och informationskanaler. Universell utformning innebär att utforma samhället med hänsyn till den variation och de olika behov som finns bland befolkningen. Förvaltningens verksamheter implementerar och arbetar utifrån principerna i stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. För barn och vuxna med funktionsnedsättning ska brukarperspektivet präglade alla insatser och den

enskildes inflytande ska öka. Verksamheterna som erbjuder stöd till personer med funktionsnedsättning fortsätter att införa digitala stöd och välfärdsteknik i syfte att bidra till ökade möjligheter för den enskilde att vara självständig i sin vardag. Välfärdsteknik är digital teknik som syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning.

Personer som bor inom förvaltningens grupp- och servicebostäder ska erbjudas möjlighet till regelbunden fysisk aktivitet, exempelvis erbjuds målgruppen gratis årskort på stadens sim- och idrottshallar. Förvaltningen fortsätter arbetet med hälsofrämjande insatser genom projektet Hälsa, för att bland annat stärka förutsättningarna för god hälsa och en känsla av sammanhang för unga och vuxna med funktionsnedsättning.

Förstärkt samverkan kring samsjukliga

Förvaltningen stärker arbetet med målgruppen samsjukliga, det vill säga personer med missbruk och psykisk ohälsa. Satsningen avser att bland annat motverka hemlöshet, särskilt riktad mot kvinnor och äldre, och att ge brukarna en sammanhållen vårdkedja. Handläggningen av personer med samsjuklighet utvecklas genom att färre handläggare är involverade i syfte att förenkla klienters kontakt med socialtjänsten. Förvaltningen fortsätter att delta i socialförvaltningens projekt gällande samsjukliga tillsammans med beroendevården, psykiatrin, Skarpnäcks, Enskede-Årsta-Vantörs och Farstas stadsdelsförvaltningar.

Hemlöshet

Arbetet med hemlöshet beskrivs under verksamhetsområdesmål 3.3 "I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med".

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 "Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt".

Övrigt

Södermalms stadsdelsnämnds handlingsplan för att minska risken att dras in i kriminalitet samt handlingsplanen mot våldsbejakande extremism har reviderats inför 2023 års arbete och beslutas samtidigt som verksamhetsplanen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	22 %	24 %	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	97 %	öka	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	97 %	öka	År
 Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	80 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	93 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	79 %	År
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	85 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	87 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)	85	Tas fram av nämnd	År
 Andel placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förbereda för en centralisering av hälso- och sjukvården inom socialpsykiatriens bostäder med särskild service från den 1 januari 2024	2023-01-01	2023-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna samla och följa statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet	2023-01-01	2023-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.3.1. Barn och vuxna lever ett självständigt liv i en fungerande vardag

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Genom att tillämpa evidensbaserade insatser ökar förutsättningar för att brukare kan leva ett självständigt liv.
- Fortsätta att utveckla arbetet med målgruppen samsjukliga med syfte att ge brukarna en sammanhållen vårdkedja.

- I samtliga ärenden ska det av dokumentationen framgå att barnperspektivet och barnets rättigheter beaktats. Inför beslut ska barns perspektiv beaktas och barnkonsekvensanalyser genomföras.
- Fokusera på barn och ungdomars skolgång och resultat.
- Stärka arbetet med trygga placeringar för barn och ungdomar. Öka kvaliteten inom familjevården genom att stärka arbetet med utredningar och uppföljningar.

Förväntat resultat

- Vuxna i behov av kontakt med socialtjänstens verksamheter erbjuds stöd och service av god kvalitet.
- Barn och vårdnadshavare i kontakt med socialtjänstens verksamheter får stöd och hjälp till en gynnsam utveckling och en ökande självständighet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla berörda medarbetare ska genomgå kompetensutvecklingsinsats gällande samordnande individuella planer (SIP).	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ser över möjligheter att förenkla utredningar inom myndighetsutövande verksamheter på sociala avdelningen.	2023-01-01	2023-12-31
Vidareutveckla arbetet med skolsociala team tillsammans med grundskolan för en utvidgad målgrupp.	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.3.2. Barn och vuxna med funktionsnedsättning tar del av stöd och service på lika villkor som andra

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Öka brukares delaktighet genom att utforma insatser tillsammans med den enskilde utifrån behov och önskemål.
- Fortsätta arbetet med hälsofrämjande insatser genom projekt Hälsa.
- Verksamheter inom funktionsnedsättning arbetar med utgångspunkt i evidensbaserad praktik i syfte att stärka den enskildes möjligheter till ett självständigt liv.
- Fortsätta utveckla och implementera digitala stöd, välfärdsteknik och erbjuda stöd i användandet av dessa i syfte att öka den enskildes delaktighet och självständighet.

Förväntat resultat

- Den enskildes delaktighet i sin insats ökar (följs upp ex genom KF-indikatorn ”Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning”)
- Den enskildes fysiska och psykiska hälsa förbättras (undersöka om vi kan använda Rand 36 för att mäta fysisk/psykisk hälsa)

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta utveckla och införa metoder för arbetssätt som syftar till att stärka brukarinflytandet.	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen samverkar med civilsamhällets organisationer i syfte att stärka demokratin. Särskilt fokus riktas till verksamheter för personer med funktionsnedsättning.	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.3.3. Barn och vuxna utsätts inte för våld

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- I samverkan med socialförvaltningen och stadens Relationsvårdscentrum (RVC) fortsätta utveckla arbetssätt för att ta emot fler våldsutsatta barn och vuxna i RVC-verksamheterna.
- Med utgångspunkt i programmet för våld i nära relation utveckla det förebyggande arbetet utifrån risk- och skyddsbedömningar. Särskilt utsatta grupper som äldre och personer med funktionsnedsättning eller beroendeproblematik får anpassat stöd utifrån sina förutsättningar.
- Att fortsätta utveckla samarbetet internt och med polisen bland annat i projektet IGOR för att upptäcka och motivera fler våldsutsatta och våldsutövare att ta emot insatser. Samverka med Brottsförebyggande rådet (BRÅ) och Socialstyrelsen inom ramen för projektet.
- Utveckla metoder för att säkerställa att barn som är medföljare till vårdnadshavare i skyddat boende får skolgång och eventuella stödinsatser.

Förväntat resultat

- Barn och vuxna utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck, får stöd och skydd utifrån sina behov.
- Våldsutövare motiveras att ta emot insatser för att bryta sitt beteende mot en långsiktig förändring.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
♀ Andel våldsutsatta där målet med insats från RVC uppnåtts	70 %		År
♀ Andel våldsutövare där målet med insats från RVC uppnåtts	70 %		År
♀ Antal våldsutövare i en nära relation eller i en hederskontext som har kontakt med RVC	25 st		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Implementera utbildningsprogrammet Viktig Intressant Person (VIP) i alla verksamheter inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning.	2023-01-01	2023-12-31
Stärka samverkan och samhandläggningen med äldreomsorgen för att öka kunskap, förebygga och upptäcka och erbjuda stöd gällande våld i nära relationer hos äldre med komplexa behov.	2023-01-01	2023-12-31
Utveckla former i samverkan med enheterna för barn och ungdom i innerstaden för att öka antal barnsamtal på RVCi.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Effekterna från den tidigare pandemin påverkar fortsatt äldreomsorgen vilket ställer höga krav på verksamheterna. Det kvalitetshöjande arbetet utifrån tidigare identifierade utvecklingsområden fortsätter med fokus på ökad medicinsk kompetens, utveckling av palliativa arbetssätt, det vill säga vård i livets slutskede samt att säkerställa följsamheten av de basala hygienrutinerna. Arbetet inom förvaltningens äldreomsorgsverksamheter tar sin utgångspunkt i stadens gemensamma färdplan för äldreomsorgens utveckling och strategin för en äldrevänlig stad.

Kvaliteten i verksamheterna ska vara hög och likställig. Därför prioriteras utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet under året. Förvaltningen fortsätter satsningen med verksamhetsnära utbildningar, en struktur av ombud och nätverk inom särskilt prioriterade områden som exempelvis hygien, psykisk hälsa, aktiviteter och reflektionstid. Genom att ha en vårdpedagog och språklärare på plats i verksamheterna stärks förutsättningarna för ett kollektivt lärande och medarbetarnas yrkesmässiga kompetens ökar kvaliteten i vården och omsorgen för den enskilde. Förvaltningen fortsätter att skapa förutsättningar för ett nära ledarskap och ett långsiktigt arbete med utvecklingen av verksamheterna genom en utökad chefstäthet och därmed färre medarbetare per chef för verksamheterna i egen regi.

Meningsfullhet - leva livet ut

Förvaltningens äldreomsorgsverksamheter arbetar utifrån ett salutogent förhållningssätt, som kännetecknas av att man tar tillvara det som fungerar och stärker individen och möjliggör en hög livskvalitet för den äldre oavsett kön, hälsotillstånd och ålder. Genom satsningar på fler aktivitetssamordnare och utökad antal rehab-personal inom de särskilda boendena stärker förvaltningen upp detta arbete ytterligare. Den äldres stöd, omsorg och omvårdnad anpassas utifrån den enskildes behov. Genom att involvera den äldre i planeringen och i genomförandet av insatsen säkerställs självbestämmande och inflytande och upplevelsen av trygghet ökar.

På vård- och omsorgsboendena prioriteras arbetet med att erbjuda utevistelse, dagliga individanpassade aktiviteter och sociala besök. Maten, som tillagas på plats, är god och näringsrik och måltidsupplevelsen lustfylld. Förvaltningens satsning på fler dietister i verksamheterna fortsätter.

Arbetet med att utveckla hemtjänsten fortsätter. Under året satsar förvaltningen på att öka medbestämmandet och tryggheten för den äldre genom ett systematiskt kvalitetsarbete inom områden som ökad personalkontinuitet, att besöken i ännu högre grad utförs på överenskommen tid och att insatserna utförs på liknande sätt oavsett vilken medarbetare som besöker den äldre. Under året lägger förvaltningen också grunden för en fortsatt strategisk utveckling av hemtjänsten genom en kartläggning och analys av nuläge och framtida behov tillsammans med relevanta aktörer, exempelvis framtida omsorgstagare. Förvaltningen deltar i det fortsatta stadsövergripande arbetet med att utveckla ramtiden som redskap för högre kvalitet och självbestämmande för den enskilde.

Innovativa arbetssätt och användandet av välfärdsteknik ska fortsätta att förbättra omsorgen och öka tryggheten för den äldre. Utvecklingen sker alltid med den enskilde omsorgstagarens behov och önskemål i åtanke. Fokus ligger på digitalisering som stöd för de ordinarie uppdragen samt på det digitala stödet till seniorer för ett ökat självbestämmande. Förvaltningen stärker därför upp med en särskild IT-funktion på äldreomsorgsavdelningen.

Samverkan internt och externt är grundläggande för ett sammanhållet perspektiv kring den enskildes behov av vård och omsorg. Förvaltningen kommer särskilt prioritera samverkan och informationsöverlämning mellan stadsdelsförvaltningen och Region Stockholm för att underlätta den äldres vardag med fokus på trygghet och kontinuitet. Förvaltningen deltar också i den fortsatta utvecklingen av arbetssättet ”Tryggt mottagande”. Arbetssättet syftar till en trygg och hållbar hemgång för den enskilde vid utskrivningen från slutenvården eller korttidsvård.

Psykisk hälsa

För att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre fortsätter förvaltningen att förnya och stärka arbetsformerna för det förebyggande och uppsökande arbetet genom kartläggning av behov och genom samordning av förvaltningens resurser. I detta ingår att fortsätta utveckla äldrelotsens uppdrag för att i ännu högre grad kunna stötta och informera stadsdelsområdets äldre och deras anhöriga i olika äldre frågor och, om så behövs, lotsa vidare till rätt instans. Detta tillsammans med en satsning på målgruppsanpassad information och kommunikation gör att förvaltningen kan nå grupper som annars inte kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter, skapa trygghet och förtroende samt att fler kan erbjudas tidiga insatser. Förvaltningen förstärker det stöd som erbjuds äldre och anhöriga i olika stadier av livet genom en satsning på kuratorer på vård- och omsorgsboenden och inom myndighetsutövningen.

Aktivitetscentret och träffpunkterna fortsätter utveckla sitt utbud av varierade aktiviteter med fokus på social gemenskap, kulturella aktiviteter och ökad fysisk aktivitet. Förvaltningen ser över möjligheterna till mer flexibilitet i var och hur verksamheten äger rum för att kunna erbjuda möjligheter till fler sociala mötesplatser i stadsdelsområdet. Dialogen med relevanta förvaltningar, exempelvis idrottsförvaltningen, civilsamhälle och föreningar fortsätter.

Förvaltningen fortsätter utveckla arbetet mot våld i nära relationer och insatser till äldre personer som tillhör sårbara grupper. Samverkan och samhandläggningen kring äldre med komplexa behov ska fortsätta stärkas.

Arbetet med hemlöshet beskrivs under verksamhetsområdesmål 3.3 "I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med".

Kompetensförsörjning

För att kunna möta dagens och framtidens behov av en kvalificerad äldreomsorg behöver förvaltningen arbeta systematiskt med att både säkra insatser för kontinuerlig och ökad kompetensutveckling av redan anställda medarbetare och att rekrytera nya medarbetare med rätt kompetens. Under året prioriteras arbetsplatsnära utbildningar och kompetenssatsningar inom språk, demens, psykisk hälsa, hälso- och sjukvård, våld i nära relationer. Genom utökad

chefsbesättning ska det nära ledarskapet och en god arbetsmiljö säkras.

Förvaltningen utreder förutsättningarna och tar fram en särskild handlingsplan med syftet att öka anställningstryggheten, minska andelen arbetade timmar som utförs av timanställd behovspersonal och en ändamålsenlig organisation för en framtida vikariepool. Arbetet genomförs i samarbete med lokala representanter för Kommunal.

Samarbetet med lärosäten och andra utbildningsaktörer stärks för att bredda rekryteringsunderlaget och säkerställa att framtidens medarbetare inom stadsdelsområdets äldreomsorgsverksamheter har rätt kompetens.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 2 – Ingen hunger
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Övrigt

Utreda förutsättningar för ett tillagningskök

Som ett led i den långsiktiga satsningen på mat och måltider utreder förvaltningen möjligheterna till etablering av ett eget tillagningskök. Med ett eget tillagningskök skulle förvaltningen kunna erbjuda och skapa förutsättningar för fler äldre att få tillgång till ekologisk, lokalproducerad och säsonganpassad mat till ett bra pris. Förvaltningen fortsätter samtidigt satsningen på måltidsbiträden och utvecklingsarbetet kring mat- och måltidsmiljön på vård- och omsorgsboendena.

Nationella minoriteter

Inom förvaltningens äldreomsorgsverksamheter utgår arbetet med de nationella minoriteterna från stadens riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter. På de sociala mötesplatserna ordnas aktiviteter i samverkan med de nationella minoriteterna. I förvaltningens uppsökande arbete görs ett regelbundet utskick till alla i stadsdelsområdet som fyllt 75 år. I brevet finns de delar som hänvisar vidare till vart man ska vända sig översatt till minoritetsspråken.

Strategi för en äldrevänlig stad

Södermalm ska vara ett äldrevänligt stadsdelsområde. Arbetet för att nå dit utgår från de fem utvecklingsområden som identifierats i stadens gemensamma handlingsplan för en äldrevänlig stad: delaktighet och inflytande, samverkan och partnerskap, social inkludering, bostäder och stadsmiljö samt kommunikation och information. Under året prioriterar förvaltningen särskilt arbetet med utvecklingsområdet social inkludering med fokus på det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Arbetet utgår från analyserna från förvaltningens forskningsprojekt

med Äldrecentrum och Nestor FoU-center och med äldre som medforskare. Förvaltningens planerar för flera satsningar på information, kommunikation samt uppsökande arbete som kommer utformas tillsammans med målgrupperna. På så sätt kommer äldres perspektiv genomsyra fler verksamheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	88 %	87 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	80 %	79 %	År
 Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter	40 %	Tas fram av nämnd	År
Kommentar Ny indikator 2023. Mätmetod utgår från resultat från exploateringskontorets medborgardialog som genomförs under hösten.			
 Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	65 %	65 %	År
Kommentar Ny indikator 2023. Mätmetod utgår från resultat från exploateringskontorets medborgardialog som genomförs under hösten.			
 Andel äldre som anger att de känner till stadsdelens aktivitetscenter och mötesplatser	35 %	Tas fram av nämnd	År
Kommentar Ny indikator 2023. Mätmetod utgår från resultat från exploateringskontorets medborgardialog som genomförs under hösten.			
 Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm	67 %	Tas fram av nämnd	År
Kommentar Ny indikator 2023. Mätmetod utgår från resultat från Stockholms stad medborgarundersökning.			
 Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	97 %	93 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	87 %	86 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	83 %	82 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Nämndmål: 1.4.1. Södermalm är ett bra stadsdelsområde att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Genom att utveckla verksamheternas ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete med fokus på hantering och uppföljning av avvikelser, synpunkter och klagomål ökar kvaliteten i verksamheterna och i de enskildas insatser.

- Meningsfull tillvaro för olika målgrupper genom aktiviteter, utevistelse och individuell stimulans och kulturupplevelser. Genom en satsning på utökat antal aktivitetssamordnare och rehab-personal inom de särskilda boendena stärker förvaltningen upp detta arbete ytterligare.
- Fortsatt utveckling av uppsökande arbete genom exempelvis tydligare samordning av äldrelotsen och andra uppsökande yrkeskategoriers uppdrag.
- Fortsatt utveckling av teambaserat arbetssätt där olika professioners kompetens tas tillvara och på så sätt ska ge bästa möjliga effekt för den enskilde.
- Arbetsplatsnära och verksamhetsförlagda utbildningar med fokus på språk, psykisk hälsa, hälso- och sjukvård, demens samt välfärdsteknik genomförs för att öka medarbetarnas kompetens och öka kvaliteten i verksamheterna. Satsningen på vårdpedagog och språklärare på plats i verksamheterna fortsätter.
- Nöjdheten med maten och måltidsmiljön på förvaltningens vård- och omsorgsboenden ökar genom fortsatt utveckling av arbetssättet Hemlagat. Förvaltningen fortsätter att stärka upp verksamheten med ett antal köksbiträden och utökade dietistresurser.
- Stärka samverkan och samhandläggningen med äldreomsorgen gällande våld i nära relationer hos äldre med komplexa behov.

Förväntat resultat

- Äldre får information om vilket stöd som finns vid behov av äldreomsorg.
- Andelen nöjda omsorgstagare inom äldreomsorgen ökar.
- Andelen omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs ökar.
- Anhöriga är nöjda med det stöd de får.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Attraktiva och inkluderande aktiviteter

Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga. Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Barn i stadsdelsområdets förskolor får uppleva respektive skapa konst, kultur och rörelse i möte med professionella kulturutövare och som en integrerad och kontinuerlig del i vardagen.

För att minska social isolering och ofrivillig ensamhet bland stadsdelsområdets äldre fortsätter utvecklingen av aktivitetscentret och de sociala mötesplatserna. Detta görs genom att bredda utbudet av aktiviteter samt verka för fler sociala mötesplatser både digitalt och fysiskt. I samverkan med föreningslivet och övriga civilsamhället ska förvaltningen erbjuda aktiviteter för seniorer som bidrar till ett jämställt deltagande som lockar såväl kvinnor som män.

Personer som bor inom förvaltningens grupp- och servicebostäder ska erbjudas möjlighet till regelbunden fysisk aktivitet, exempelvis erbjuds målgruppen gratis årskort på stadens sim- och idrottshallar. Förvaltningen fortsätter arbetet med hälsofrämjande insatser genom

projektet Hälsa för att bland annat stärka förutsättningarna för god hälsa och en känsla av sammanhang för unga och vuxna med funktionsnedsättning. Inom förvaltningens LSS-verksamheter utökas och utvecklas kulturaktiviteter för brukarna, exempelvis planeras en konstrunda inom förvaltningens gruppbovärdar under våren.

Förvaltningens kultursamordnare har i uppdrag att i nära samarbete med verksamheterna samordna och stärka kulturaktiviteter för verksamheternas målgrupper bland annat genom aktiviteter och nätverk. Förvaltningen utvecklar nätverk för samverkan med biblioteken i stadsdelsområdet.

Förvaltningen prövar och beviljar föreningsbidrag till föreningar som kompletterar nämndens kärnverksamheter och som uppfyller stadens demokrativillkor. Föreningar som beviljas bidrag ska ha en inriktning som ligger i linje med stadens arbete för jämställdhet, jämlikhet, tillgänglighet och vara fria från våld och diskriminering.

Under året kommer förvaltningen i samverkan med kommunstyrelsen, idrottsförvaltningen, miljöförvaltningen, trafikkontoret och Stockholms Hamnar AB planera för fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad inom stadsdelsområdet. Beträffande utveckling av badplatser prioriteras en utökning av det befintliga strandbadet i Tantolunden.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	78 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	77 %	77%	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	76 %	76 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	77 %	77%	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	66 %	66 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2023-01-01	2023-12-31
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad	2023-01-01	2023-08-31

Nämndmål: 1.5.1. Nämndens kultur-, idrotts- och föreningsliv är tillgängligt, attraktivt och inkluderande

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Satsning på att utveckla olika typer av målgruppsanpassade aktiviteter utifrån behov som finns hos stadsdelsområdets invånare. Aktiviteterna genomförs där så är möjligt i samverkan med nämndens lokala råd samt civila samhällets organisationer.
- Att i samverkan med föreningslivet och övriga civilsamhället erbjuda aktiviteter för seniorer som bidrar till ett jämställt deltagande som lockar såväl kvinnor som män.
- Att i samverkan med föreningslivet och övriga civilsamhället erbjuda anpassade och inkluderande aktiviteter till barn och ungdomar med funktionsnedsättning, HBTQI+-ungdomar och nyanlända ungdomar.
- Stadsdelsförvaltningens kultursamordnare deltar i Södermalms kulturnätverk tillsammans med Stockholms stadsbibliotek, Kulturskolan och Stadsmuseet. Förvaltningen har stärkt kultursamordnarens roll genom att utöka uppdraget från 50 procent till 100 procent.
- Förskolorna, parklekarna och öppna förskolan nyttjar kulturförvaltningens Kulanpremie för att ta del av kulturupplevelser.
- Förskolorna har kulturombud som möts i ett gemensamt kulturnätverk.
- Barn på förskolorna och unga i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av professionell kultur och skapande.
- Boende på förvaltningens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

Förväntat resultat

- Invånare i alla åldrar tar del av och har möjlighet att utöva ett varierat kultur- och fritidsutbud.
- Föreningsstödet fördelas till föreningar som uppfyller stadens demokrativillkor och förstärker förvaltningens kärnverksamheter inom socialtjänst, äldreomsorg, förskola och fritidsverksamhet.
- Andelen bokningar genom Kulan ökar.
- Förvaltningens arbete inom kulturområdet stärks.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Barnen i förskolan erbjuds minst en professionell kulturaktivitet per termin.	2023-01-01	2023-12-31
Parklekarna i samverkan med barnen på Södermalms kommunala förskolor sätter i samband med Nobel Week Lights upp belysning i parklekarna.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning* är fyra verksamhetsområdesmål insorterade:

- Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring
- Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar
- Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar
- Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Förvaltningen kommer särskilt prioritera följande områden för att bidra till inriktningsmålet:

- Energieffektivitet och minskad klimatpåverkan
- Miljö- och klimatåtgärder i parkmiljö
- Åtgärder för ökad biologisk mångfald
- Hållbart resande för förvaltningens medarbetare
- Framkomliga och trafiksäkra gång- och cykelbanor
- Hälsosam och hållbar miljö i förvaltningens verksamheter
- Åtgärder i enlighet med lokalt åtgärdsprogram för Årstaviken inom stadens arbete för god vattenstatus

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Energieffektivitet och minskad klimatpåverkan

Förvaltningen arbetar med de framtagna energibesparingsåtgärderna i syfte att minska elförbrukningen och förvaltningens klimatpåverkan. Klimatinvesteringsmedel söks för att byta ut till LED-lampor på Kulltorps vård- och omsorgsboende samt för en förskolelokal. Förvaltningens verksamheter har en hälsosam och hållbar miljö där aktiva val medverkar till att klimat- och miljöpåverkan minskar och återvinning av material fortsätter öka. De verksamheter som mäter matsvinn fortsätter med detta arbete under 2023 för att minska matens klimatpåverkan.

Under året sker kunskapshöjande insatser där ledningsgrupper genomför e-utbildningen om stadens miljöprogram och medarbetare som arbetar på kontor genomför stadens utbildning om klimatsmarta kontor.

Miljö- och klimatåtgärder i parkmiljö

Under året kommer förvaltningen att prioritera nedanstående åtgärder med syftet att parkerna ska bidra till minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring.

Anläggande av växtbäddar med biokol

Genom att tillföra nya växtbäddar för parkträd, perennplanteringar och buskage som innehåller biokol, bidrar nämnden till att minska koldioxidhalten i atmosfären eftersom biokolet tjänar som koldioxidfälla.

Trädplantering

Träd bidrar till att filtrera luften från partiklar, utjämnar temperaturskillnader och omhändertar dagvatten. Träden bidrar även till att binda koldioxid i luften. Genom plantering av nya träd, som bland annat ersätter träd som dött i torka eller kraftigt skadats i samband med det kraftiga snöovädret i november 2022, bidrar nämnden till stadens arbete med koldioxidlagring.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 7 - Hållbar energi för alla
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
- Mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	100 %	100 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,6 kg CO ₂ per kg livsmedel	1,6 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
 Köpt energi i stadens verksamheter	3,46 GWh	1945 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2024	2023-01-01	2023-12-31
 Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 2.1.1. Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en låg klimatpåverkan

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Genomföra energibesparingsåtgärder i lokaler och verksamheter.
- Förebygga, återanvända, sortera och återvinna avfall.
- Kunskapshöjande insatser för medarbetare inom miljöprogrammet och klimatsmart kontor genomförs för att bidra till stadens mål.
- Åtgärder i enlighet med klimathandlingsplan 2020-2023 - för ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040. Anläggande av växtbäddar med biokol för utvalda parkträd, perennplanteringar och buskage.
- Åtgärd i enlighet med den föreslagna handlingsplanen för klimatanpassning 2021-2024.
- Träd som dött i torka eller på grund av kraftigt snöoväder ersätts.

Förväntat resultat

- Energiförbrukningen i verksamhetslokaler minskar.
- Förbättrad återvinning för verksamheter
- Verksamheternas matsvinn minskar.
- Medarbetarnas kunskaper om miljöprogrammet och klimatsmart kontor har ökat
- Ökad andel växtbäddar med biokol i stadsdelsområdet vilka tjänar som koldioxidfällor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anlägga växtbäddar med biokol för utvalda parkträd, perennplanteringar och buskage.	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen anordnar en dag för hållbarhet.	2023-01-01	2023-12-31
Genomföra en inventering av förvaltningens verksamheter i syfte med att hitta de verksamheter som saknar eller behöver förbättrad källsortering.	2023-01-01	2023-12-31
Identifiera möjliga hårdgjorda ytor på parkmark som kan klimatanpassas.	2023-01-01	2023-12-31
Kunskapshöjande insatser inom miljö- och klimatområdet genomförs.	2023-01-01	2023-12-31
Under förutsättning att material till arbetet med resurssmart vård- och omsorgsbonde blir klart under året, börjar förvaltningens vård- och omsorgsboenden att arbeta efter detta.	2023-01-01	2023-12-31
Utplantering av nya träd.	2023-01-01	2023-12-31
Verksamheter som serverar mat fortsätter mäta matsvinn i syfte att minska det. Förskolorna mäter matsvinn en gång per termin.	2023-01-01	2023-12-31
Verksamheterna arbetar med energisparåtgärder.	2022-12-31	2023-12-31
Verktyget Hantera Livs används för att minska klimatpåverkan från livsmedelskonsumtionen.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Åtgärder för ökad biologisk mångfald

Anlägga ytor för ökad biologisk mångfald

Exempelvis genom att skapa ängsmark, insådd av nektarrika örter i gräsytor samt utplantering av vårlök bland annat med syfte att förlänga blomningsperioden vilket gynnar viktiga pollinatörer såsom bin och fjärilar.

Utplacering av boplatser för bin och fjärilar

Boplatser för bin och fjärilar hjälper till att stimulera den biologiska mångfalden i staden. Genom att locka bin och fjärilar till boplatserna tar man tillvara en viktig ekosystemtjänst, pollinering, som i dagsläget anses som hotad på ett flertal ställen.

Komplettera planteringar med växter som gynnar pollinatörer

Genom att komplettera planteringar på utvalda platser med växter som lockar till sig pollinatörer utökas förutsättningarna för pollinering som är en viktig ekosystemtjänst. Med genomtänkt planering av dessa planteringar kan blomningstiden förlängas.

Skötseln av naturreservat

Skötselinsatser utifrån framtagna fördjupade skötselplaner för naturreservaten på Årsta holmar och i Sickla Park kommer att genomföras.

Stadsodling

Idag finns många stadsodlingar inom stadsdelsområdet. Utöver att utveckla dessa kommer förvaltningen fortsatt byta ut trasiga odlingslådor till nya.

Genomförande av skyfallsåtgärder

I samband med parkinvesteringar görs bedömning av hur dagvattenhantering och eventuella skyfallsåtgärder kan omhändertas.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna
- Mål 15 - Ekosystem och biologisk mångfald

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Miljö- och hälsoskydds nämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten		
 Miljö- och hälsoskydds nämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholms hem AB skapa nya växtbäcklädda väggar	2023-01-01	2023-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för gröna skol- och förskolegårdar som ska syfta till att byta ut traditionella material, och hårdgjorda ytor mot mer gröna ytor och naturmaterial, samt prioritera plantering av fler träd och buskar på gårdar med höga temperaturer	2023-01-01	2023-08-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB, med Malmö stad som förebild, ta fram ett koncept för gröna skol- och förskolegårdar med en plan för hur detta kan genomföras på minst 15 skol- eller förskolegårdar under mandatperioden	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 2.2.1 Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna inom nämndens verksamheter utvecklas

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar nedanstående insatser för att uppnå nämndmålet. Flera av insatserna är hämtade från "Stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald: Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm och Södermalm":

- Parkytornas biologiska mångfald ökar exempelvis genom att skapa ängsmark, insådd av nektarrika örter i gräsytor samt utplantering av vårlök bland annat med syfte att förlänga blomningsperioden vilket gynnar viktiga pollinatörer såsom bin och fjärilar.
- Anläggande av boplatser för bin och fjärilar hjälper till att stimulera den biologiska mångfalden i staden. Genom att locka bin och fjärilar till boplatserna tar man tillvara en viktig ekosystemtjänst, pollinering, som i dagsläget anses som hotad på ett flertal ställen.
- Genom att komplettera planteringar på utvalda platser med växter som lockar till sig pollinatörer utökas förutsättningarna för pollinering som är en viktig ekosystemtjänst. Med genomtänkt planering av dessa planteringar kan blomningstiden förlängas.
- Skötselinsatser utifrån framtagna fördjupade skötselplaner för naturreservaten på Årsta holmar och i Sickla Park kommer att genomföras.
- Idag finns många stadsodlingar inom stadsdelsområdet. Utöver att utveckla dessa kommer förvaltningen fortsatt byta ut trasiga odlingslådor till nya.
- I samband med parkinvesteringar görs bedömning av hur dagvattenhantering och eventuella skyfallssåtgärder kan omhändertas.

Förväntat resultat

- Minst tre parkytor får ökad biologisk mångfald.
- Minst tre boplatser för bin skapas.
- Minst fem planteringar kompletteras med växter som lockar till sig pollinatörer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anlägga boplatser för fjärilar.	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anlägga nya boplatser för bin.	2023-01-01	2023-12-31
Komplettera planteringar med växter som lockar till sig pollinatörer.	2023-01-01	2023-12-31
Parkytor erhåller ökad biologisk mångfald.	2023-01-01	2023-12-31
Sätta upp mulmholkar för att skapa livsmiljöer för insekter.	2023-01-01	2023-12-31
Tillsammans med trafikkontoret och Stockholm Vatten och Avfall AB planera tillförande av fler dricksvattenfontäner i stadsdelsområdet.	2023-01-01	2023-12-31
Utveckla stadsodling och brukaravtal utan ersättning.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Hållbart resande

Förvaltningens verksamheter reser på ett hållbart och klimatsmart sätt vilket minskar utsläppen av växthusgaser. Medarbetare ska så långt som det är möjligt gå, cykla eller åka kollektivt i tjänsten. För ett hållbart resande ska förvaltningens verksamheter följa stadsdelens resepolicy.

Framkomliga och trafiksäkra gång- och cykelbanor

Det ska vara lätt att gå och cykla i stadsdelsområdet. Genom att möjliggöra för framkomliga och trafiksäkra gång- och cykelbanor på parkmark verkar förvaltningen för en minskad klimatpåverkan och en ökad tillgänglighet. Insatserna är även centrala i förvaltningens arbete för en äldrevänlig stad.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Nämndmål: 2.3.1. Nämndens verksamheter bidrar till ökad framkomlighet och minskade utsläpp

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Parkvägarna i stadsdelsområdet är tillgängliga och tillfälliga hinder avhjälpas så fort det är möjligt.
- Snöröjning och halkbekämpning är effektiv och sker smidigt.

- Resor och transporter sker på ett hållbart och klimatsmart sätt vilket exempelvis innebär att medarbetare så långt det är möjligt går, cyklar eller åker kollektivt i tjänsten. Inom förvaltningen finns elcyklar och elbilar att tillgå.

Förväntat resultat

- Kostnader för taxiresor i tjänsten har minskat.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Hälsosam och hållbar miljö

Förvaltningens verksamheter fortsätter arbetet med att öka andelen inköp av ekologiska livsmedel och minska användningen av onödiga engångsartiklar och plastprodukter. Förvaltningen genomför en kompetenssatsning för förskolornas kockar gällande ekologisk och vegetarisk kost. Förskolorna fortsätter arbeta efter vägledningen Kemikaliesmart förskola och för att säkerställa att inga produkter som innehåller skadliga ämnen finns i verksamheterna fortsätter arbetet med Chemsoft i alla verksamheter.

Åtgärder i enlighet med lokalt åtgärdsprogram för Årstaviken inom stadens arbete för god vattenstatus

Förvaltningen arbetar löpande med de aktiviteter som framkommer i åtgärdsprogrammet, exempelvis utplacering av död ved längs med Årstavikens strandpromenad. Under 2023 planerar förvaltningen även att påbörja en utredning kring aktiviteten som innebär rensning av igenväxande svämplan och grundvattenområden på Årsta holmar. Åtgärderna bidrar till målsättningen att Årstaviken uppnår god vattenstatus till år 2027.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	År
 Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning	88	88 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	71 %	70 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 2.4.1 Nämndens verksamheter är miljö- och klimatsmarta

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Använda kemikaliehanteringssystemet, Chemsoft, för att säkerställa att skadliga kemikalier inte används inom nämndens verksamheter.
- Arbeta för att öka andelen inköpt ekologisk mat och medvetet välja att köpa animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning.
- Löpande genomföra de aktiviteter som framkommer i åtgärdsprogrammet för god vattenstatus i Årstaviken.

Förväntat resultat

- Andel skadliga kemikalier minskar eller ersätts med mer lämpade produkter.
- Andel inköpta ekologiska livsmedel ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna arbetar efter Vägledning för kemikaliesmart förskola.	2023-01-01	2023-12-31
Förstärkt kompetenssatsning på förskolornas kockar gällande ekologisk och vegetarisk kost.	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningens verksamheter uppdaterar sitt kemikalieinnehav i Chemsoft och arbetar för att fasa ut kemikalier med utfasning- och prioriterade riskminskningsämnen.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla* är sju verksamhetsområdesmål insorterade:

- Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd
- I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb
- I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med
- Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb
- Höga beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden
- Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser
- Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Förvaltningen kommer särskilt prioritera följande områden för att bidra till inriktningsmålet:

- En stark och hållbar budget
- Verksamheterna bedrivs kostnadseffektivt
- Individuella och evidensbaserade insatser för ett hållbart arbetsliv
- Feriejobb
- Platssamverkan kopplat till näringslivet
- Verka för ett långsiktigt tryggt nöjesliv
- Involvera näringslivet i utvecklingen av parkytor
- Ge god service till näringsidkare i samband med ansökan om markupplåtelser
- Motverka hemlöshet
- Särskilda bostäder för ökad social hållbarhet
- Kompetensförsörjning
- Attraktiv och föredömlig arbetsgivare
- Hållbart arbetsliv
- Jämställdhet och mångfald
- Systematiskt säkerhetsarbete
- Risk- och sårbarhetsanalys och kontinuitetsplanering
- Upphandling, inköp och avtalsuppföljning
- Lokala samverkansöverenskommelser
- Platssamverkan och platsaktivering
- Trygghetsskapande insatser på Västra Södermalm
- Renhållning och skötsel av parkerna
- Agenda 2030
- Mänskliga rättigheter

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Stark och hållbar budget

En stark och hållbar ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd. Verksamheterna följs upp och anpassas kontinuerligt för att rymmas inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna.

Verksamheterna bedrivs kostnadseffektivt

För att nämndens resurser ska användas på bästa sätt för invånarna bedrivs samtliga verksamheter kostnadseffektivt. Lokalbeståndet ses över kontinuerligt för att optimera antalet lokaler som är ändamålsenliga så att det i den mån det går minska lokalkostnaderna. Alla verksamheter arbetar löpande med utveckling och effektivisering och åtgärdsplaner tas fram vid befarade avvikelser.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet
- Mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 "Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt".

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna upphandla och införa ett gemensamt digitalt system för handläggning av stadsdelsnämndernas föreningsbidrag	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.1.1. Nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller verksamhetens mål

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Stadsdelsnämndens ekonomi är långsiktigt hållbar. En budget i balans skapar trygghet och kontinuitet. Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att de ryms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna.

- Prognossäkerheten är central i arbetet med att nå en budget i balans. Enheternas budgetar följs regelbundet upp genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller där åtgärder vidtas vid behov. Vid befarat budgetöverskridande vidtas åtgärder för att undvika obalans i budget.

Förväntat resultat

- Verksamheten ryms inom tilldelad budget.
- Prognossäkerheten är god.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Individuella och evidensbaserade insatser för ett hållbart arbetsliv

Förvaltningens verksamheter arbetar aktivt för att personer som inte har tillräckliga inkomster blir självförsörjande. Insatser och arbetssätt som vidareutvecklas är bland annat arbetsträning, samverkan och samplanering med Jobbtorg och Jobbtorg Unga, samhälls- och bovägledning samt intern och extern samverkan. Exempel på samverkan är med Samordningsförbundet Stockholm Stad, med en struktur av samordnande team. Arbetet med insatser riktade mot kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden och arbetslösa unga vuxna kommer att stärkas.

Bostadsvägledning till nyanlända individanpassas i syfte att öka antalet som flyttar till ett stadigvarande boende. Förvaltningen kommer att bemanna receptionen med två servicelotsar under årets första månader i syfte att ge medborgare snabb vägledning och vid behov lotsa rätt. Syftet är att säkra vägledning i samband med att Integrationsprojektet avslutas.

Feriejobb

Genom att ungdomar redan under gymnasietiden erbjuds möjlighet att få arbetslivserfarenhet i form av feriejobb stärks deras möjligheter för ett framtida inträde på arbetsmarknaden. Inför år 2023 planerar förvaltningen att 1 100 ungdomar ska få feriearbete med tydliga och meningsfulla arbetsuppgifter som exempelvis att ordna aktiviteter för barn inom förskolan, delta i aktiviteter för brukare med funktionsnedsättning och inom äldreomsorgen samt genomföra insatser i stadsmiljön. Vid fördelning av feriearbete prioriterar förvaltningen ungdomar med funktionsnedsättning, med en social problematik och/eller som avbrutit gymnasiestudier eller bedöms ha behov av en språkstödande insats.

Platssamverkan kopplat till näringslivet - kopplar till näringslivspolicyns fokusområde *Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet*

Genom det lokala brottsförebyggande rådet, Söderandan, samverkar förvaltningen med bland annat företagare, företagarföreningar och lokalpolis. Fokus är trygga och välfungerande platser inom stadsdelsområdet för att driva företag.

Förvaltningen fortsätter att delta i aktiviteten ”Effektiv samverkan för trygghet”. Områden som prioriteras är Västra Södermalm och Centrala Södermalm. Aktörer som ingår i denna samverkan är bland annat förvaltningens trygghetssamordnare, trafikkontoret, lokalpolis, fastighetsägare och företagare. Genom regelbundna lägesrapporter över situationen på aktuellt område initierar samverkansgruppen åtgärder för att öka tryggheten och minska brottsligheten i området.

Genom platssamverkan ska förvaltningens samverkan med polis, det lokala näringslivet, civilsamhället och andra relevanta aktörer förbättras och förstärkas för att öka tryggheten i och attraktionskraften till stadsdelsområdet.

Verka för ett långsiktigt tryggt nöjesliv - kopplar till näringslivspolicyns fokusområden *Stimulera tillväxt och företagsamhet och Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet*

Ett samverkansprojekt har initierats mellan förvaltningen, lokalpolisen och nöjesetablissemang i syfte att uppnå ett långsiktigt hållbart nöjesliv. Fokus ligger bland annat på narkotika, överservering av alkohol, samt oroligheter i samband med stängning av nöjesetablissemang. Under året kommer olika aktiviteter för att uppnå målsättningen att genomföras, bland annat kommer en utbildningssatsning riktad mot hotellens receptionspersonal att genomföras där målsättningen är att öka förståelsen för viss brottslighet samt att stärka personalen i sina roller inom hotellnäringen. Ytterligare ett syfte är att minska möjligheten för gäster att begå brott kopplade till prostitution och narkotika.

Involvera näringslivet i utvecklingen av parkytor - kopplar till näringslivspolicyns fokusområden Stimulera tillväxt och företagsamhet och Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

I samband med samråd inför parkupprustningsprojekt uppmana företagare att komma med synpunkter utifrån en näringsidkares perspektiv.

Ge god service till näringsidkare i samband med ansökan om markupplåtelser - kopplar till näringslivspolicyns fokusområde Stimulera tillväxt och företagsamhet

När ansökningar om markupplåtelse från näringsidkare handläggs försöker förvaltningen tillmötesgå önskemålen där det är möjligt. I de fall där ansökan om markupplåtelse inte är möjlig att godkänna lämnas vägledande information så att näringsidkaren kan lämna alternativa förslag.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet.
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,6 %	2,7 %	Tertial
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,8 %	1,5 %	Tertial
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	75	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,4 %	1,0 %	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	1 100 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	45 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	169 st	Tas fram av nämnd	Tertial
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	1 100 st	11 000	Tertial

Nämndmål: 3.2.1 Inom Södermalms stadsdelsområde klarar invånare sin egen försörjning

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Utifrån den enskildes behov och förutsättningar erbjuds individuellt utformade insatser för att den enskilde ska bli självförsörjande och leva ett självständigt liv.
- Utveckling av intern och extern samverkan fortsätter för att nå målet med att individen ska bli självförsörjande och ha ett stadigvarande boende. Förvaltningen ska utveckla förebyggande arbetssätt för att minska felaktiga utbetalningar.
- Genom att särskilt beakta barns behov när vuxna söker ekonomiskt bistånd tas barnrättsperspektivet tillvara.
- Ungdomar erbjuds tydliga och meningsfulla feriejobb och ungdomar med funktionsnedsättning prioriteras särskilt.
- Samhällsvägledning med fokus på bostadsvägledning och fortsatt samverkan med Jobbtorg och Arbetsförmedlingen med syftet att stärka den enskildes möjlighet att närma sig arbetsmarknaden.
- För att nå kvinnor som står långt från arbetsmarknaden bedrivs uppsökande arbete.

Förväntat resultat

- Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen minskar.
- Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar.
- Ungdomar mellan 16-19 år som får arbetslivserfarenhet genom feriejobb inom Södermalms stadsdelsförvaltning ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen utvecklar arbetssätt för att säkerställa kvalitativa platser för ungdomar 16-19 år med särskilda behov som söker feriejobb.	2023-01-01	2023-12-31
Utveckla arbetsformer och metoder för brukare som är aktuella inom flera verksamheter på förvaltningen.	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.2.2 Det är tryggt och säkert att vara företagare i Södermalms stadsdelsområde

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Aktörer inom nöjesetablissemang ska uppleva trygghet vilken bottnar i en god relation med både stad och polis och uppnås genom kontinuerlig samverkan. En målsättning för året är att tillsammans med krogägare och polis ta fram lokala riktlinjer för hur verksamhet inom nöjesetablissemang kan drivas på ett sätt som är ansvarsfullt men som också skapar delaktighet och trygghet för näringsidkarna.
- Tillsammans med lokalpolisen genomför förvaltningen regelbundna möten med hotell inom stadsdelsområdet med syftet att minska hotellrelaterad brottslighet och för att öka tryggheten för hotellens anställda och gäster. Under 2023 kommer en utbildningssatsning att genomföras, riktad mot hotellens receptionspersonal, där målsättningen är att öka förståelsen för viss brottslighet samt att stärka personalen i sina roller inom hotellnäringen. Ytterligare ett syfte är att minska möjligheten för gäster att begå brott kopplade till prostitution och narkotika.
- Tillsammans med lokalpolisen fortsätta samverkan med fastighetsägare på brottsutsatta platser. Syftet är att strategiskt och långsiktigt stötta och kunna omhänderta sådant som rör brottslighet och otrygghet och som uppstår för de som är verksamma och bedriver näring inom stadsdelsområdet.
- Stadsmiljöverksamhetens arbete med renhållning, belysning samt parkskötsel är en central del att skapa en attraktiv stadsmiljö och goda förutsättningar för näringslivet. Under året tillför förvaltningen blomsterutsmyckning vid drygt 20 platser i stadsmiljön inom ramen för stadens blomsterprogram.
- I samband med kontroller i stadsmiljön rapporterar förvaltningen in markupplåtelse som saknar tillstånd till trafikkontoret för åtgärd. Åtgärden säkerställer att näringsidkare med tillstånd kan verka under rättvisa och lagenliga villkor.

Förväntat resultat

- Hotellaktörer som förvaltningen har kontakt med upplever att de har god kännedom om nya brottstrender och om hur brottslighet som narkotika och prostitution kan förebyggas på hotellen.
- Aktörer inom nöjesetablissemang som deltar i samverkan med stad och polis förstår sitt ansvar och känner sig delaktiga.
- De fastighetsägare som deltar i samverkan upplever att stadens ambition är att på ett effektivt sätt och i samverkan omhänderta problem kopplat till otrygghet som påverkar hyresgäster och boende negativt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Motverka hemlöshet

Förvaltningen prioriterar att stärka upp arbetet med att motverka hemlöshet för alla målgrupper, det förebyggande arbetet, det vägledande arbetet och den process det innebär att återetablera sig på bostadsmarknaden. Inom enheten för ekonomist bistånd finns ett boendeteam som har överblick över samtliga processer gällande hemlöshet och utvecklar samverkan med SHIS Bostäder, framförallt gällande avtalade boenden. Boendeteamets vråkningsförebyggare fortsätter att arbeta uppsökande, förebygga bostadslöshet och samarbeta med övriga berörda verksamheter inom förvaltningen. Bostadsvägledning och coachning för personer i anvisade boenden/nyanlända genomförs av boendeteamet från januari 2023.

Det finns ett växande stödbehov bland de personer som är 65 år och äldre i stadsdelsområdet och som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Förvaltningen fortsätter därför att utveckla både den interna och externa samverkan med socialförvaltningen och SHIS Bostäder så att de gemensamma arbetsätten på bästa sätt stödjer verksamheterna och den enskilde. Äldre som lever i hemlöshet eller som riskerar att bli hemlösa och som har särskilda/komplexa behov som psykisk ohälsa, missbruk och våldsutsatthet uppmärksammas särskilt.

Särskilda bostäder för ökad social hållbarhet

Förvaltningen bevakar målgruppernas behov inom de områden förvaltningen har rådighet över när nya bostäder planeras i stadsdelsområdet. Förvaltningen framför tidigt behov av exempelvis bostäder med särskild service och boenden för äldre samt initierar samarbete för att säkerställa att förutsättningar skapas för att bedriva kommunal verksamhet.

Förvaltningen samverkar med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden samt äldreförvaltningen och socialförvaltningen i arbetet med att ta fram underlag till de stadsövergripande planerna för särskilda boenden för äldre och personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen ingår i olika samverkansformer med exempelvis exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Micasa och trafikkontoret.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	95 %	Tas fram av nämnd	Tertial
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	75 %	Tas fram av nämnd	År

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	0	Tas fram av nämnd	År
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: Nämndmål 3.3.1 Vuxna och barnfamiljer har ett tryggt och hållbart boende

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Barnfamiljer, personer med funktionsnedsättning, våldsutsatta och äldre i osäkra boendeförhållanden är särskilt utsatta grupper som prioriteras inom förvaltningen och erbjuds stöd till mer långsiktiga och hållbara boendelösningar.
- Förvaltningens boendeteam och dess vräkningsförebyggare fortsätter att arbeta uppsökande, förebygga bostadslöshet och samarbeta med övriga verksamheter inom förvaltningen. Den som riskerar sitt hyreskontrakt erbjuds budget- och skuldrådgivning samt stöd eller insatser som behövs för att kunna komma till rätta med sin situation. Boendeteamet utvecklar samverkan med SHIS Bostäder, framförallt gällande avtalade boenden.
- Nyanlända som har ett tillfälligt boende, exempelvis inom SHIS Bostäder, får i ett tidigt skede det stöd och den hjälp de behöver för att kunna ta sig vidare till en varaktig bostad
- Samverkan kring äldre som är hemlösa eller riskerar hemlöshet utvecklas inom förvaltningen för att säkerställa långsiktiga lösningar och insatser.

Förväntat resultat

- Antalet vuxna i behov av akuta boendelösningar minskar.
- Personer som har avtalat boende inom SHIS Bostäder fullföljer kontraktskraven eller uppmärksammas i tid om annat stöd behövs.
- Barnfamiljer placeras inte på akutboenden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra workshop med medarbetare från sociala avdelningen och avdelningen för äldreomsorg med målet att utveckla samverkan kring äldre hemlösa genom att kartlägga processen för samhandläggning.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Kompetensförsörjning

Samtliga verksamheter arbetar med ett strategiskt kompetensförsörjningsperspektiv. Insatserna kopplas till områden som rekrytering och introduktion av nya medarbetare. Arbetet

med att skapa goda arbetsvillkor fortsätter, där det både handlar om heltid som norm och om att minska andelen timanställda. Den strategiska kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen är ett särskilt prioriterat område för att möta den ökande andelen äldre befolkning med behov av en kvalificerad vård och omsorg. Kompetensutvecklingsinsatser ska, när så är möjligt, samordnas inom äldreomsorgen, förskolan och den sociala avdelningen.

Attraktiv och föredömlig arbetsgivare

Ledarskapet är präglad av kommunikation, tillit och mod. Chefer utövar ett ledarskap som uppmuntrar till ett aktivt och ansvarstagande medarbetarskap samt har kompetens och verktyg att leda i förändring. För att åstadkomma detta kommer bland annat insatser för att stärka medarbetarskapet att genomföras under året med fokus på nya arbetsätt och förvaltningens kultur och värderingar. Dessa utvecklingssatsningar har tydliga kopplingar till kvalitetsprogrammets olika delar, inte minst vad gäller innovation.

Hållbart arbetsliv

En god arbetsmiljö för ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv ska alltid eftersträvas. Ett antal olika insatser påbörjas, kring exempelvis schemaläggning och goda arbetsvillkor, för att främja trygga anställningar och underlätta återhämtning. I de fall verksamhetsövergångar sker ska goda arbetsvillkor och en bra verksamhet garanteras. Ett nära ledarskap med hälsosamtal, regelbundna avstämningar och avgångssamtal för de som slutar, är prioriterade områden för att minska sjukfrånvaron och för att nå en tillfredsställande personalomsättning.

Jämställdhet och mångfald

Nolltolerans mot kränkande särbehandling, sexuella trakasserier och diskriminering gäller och dessa frågor arbetas det aktivt med inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Jämställdhetsperspektivet beaktas och analyseras bland annat i samband med uppföljning av sjukfrånvaro, arbetsskador och tillbud, företagshälsovårdsinsatser och könsfördelning på alla nivåer. Verksamheterna arbetar förebyggande och stödjande när medarbetare utsätts för hot och våld.

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet är en uppföljningsprocess som ska säkerställa att förvaltningen lever upp till lagar, föreskrifter, arbetsmiljöpolicy och följer de rutiner som finns. Den årliga uppföljningen ligger även till grund för den fortsatta utvecklingen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för en god arbetsmiljö som främjar hälsa och säkerhet. Arbetet med att löpande bedöma risker i arbetsmiljön ska särskilt följas upp. I chefens ansvar ingår att genomföra en årlig uppföljning av SAM inom sin verksamhet. Denna görs i samverkan mellan arbetsgivare och skyddsombud i december i alla verksamheter.

Resultatet av den årliga uppföljningen dokumenteras. Om den årliga uppföljningen visar att det finns brister ska dessa åtgärdas direkt eller hanteras inom ramen för respektive verksamhets handlingsplan för SAM. Resultatet sammanställs och analyseras på avdelningsnivå och redovisas för förvaltningsledningen och nämnden i januari. Analysen samverkas.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 3 - Hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	83	83	År
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter	10 %	Tas fram av nämnd	År
Kommentar Indikatorn är ny för 2023.			
 Sjukfrånvaro	8,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	3,3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.4.1 Chefer har hög kompetens och förståelse för sitt uppdrag och medarbetarna ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Genomföra insatser kopplat till medarbetarskap för alla medarbetare.
- Utveckla arbetet med förvaltningens kompetensförsörjningsplan för 2023 - 2025 genom att tydligare koppla planen till andra övergripande HR-processer, exempelvis introduktionsprocessen.
- Utveckla introduktionsprocessen för nyanställda.
- Utveckla processen kring avslut, inklusive avslutsenkäter.
- Riktade ledarskapsinsatser, exempelvis dialoggrupper.

Förväntat resultat

- Verksamheterna utvecklas genom medarbetarnas engagemang och nytänkande.
- Medarbetare trivs i sitt arbete och väljer att stanna kvar i förvaltningen.

- All rekrytering sker kompetensbaserat.
- Kärnverksamheterna har rätt bemanning för sitt uppdrag.
- Ledarskapet har stärkts ytterligare och knyts samman med medarbetarskapssatsningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla chefer genomför block ett i medarbetarskap i webbportalen.	2023-03-01	2023-11-30
Dialoggrupper för chefer genomförs.	2023-05-01	2023-12-31
Utbildning för chefer i kompetensbaserad rekrytering.	2023-01-01	2023-12-31
Utbildning i arbetsrätt för chefer.	2023-09-01	2023-12-31
Utbildningar i företrädesrätt och Winlas.	2023-01-01	2023-12-31
Utveckla och förbättra processen Introduktion för nyanställda.	2023-03-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.4.2 I förvaltningen råder en god och hälsofrämjande arbetsmiljö med goda arbetsvillkor

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Arbeta för goda arbetsvillkor med en hög grad av tillsvidareanställningar, där heltid är norm.
- Förvaltningen utreder förutsättningarna och tar fram en särskild handlingsplan med syftet att öka anställningstryggheten, minska andelen arbetade timmar som utförs av timanställd behovspersonal och en ändamålsenlig organisation för en framtida vikariepool. Arbetet genomförs i samarbete med lokala representanter för Kommunal.
- Förvaltningen undersöker förutsättningarna för en hållbar och trygg vikarietillsättning genom att se över verksamheternas grundbemanning inom förskolan.
- Översyn av scheman och andra påverkande faktorer i utförarenheterna för att kunna minska andelen timavlönade behovsanställda och skapa god arbetsmiljö.
- Se över och utveckla åtgärder för att minska sjukfrånvaron med prioritering i verksamheter med hög/ökande sjukfrånvaro.
- Att säkerställa en god kunskapsnivå om arbetsmiljöfrågor i hela organisationen.

Förväntat resultat

- Minskad sjukfrånvaro och tillfredsställande personalrörlighet.
- Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter minskar.
- Verksamheterna har en god och hälsosam arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, sexuella trakasserier samt repressalier.
- Verksamheterna arbetar förebyggande och stödjande när medarbetare utsätts för hot och våld.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta arbetet med att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare enligt stadens handlingsplan för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare. Samt följa upp Södermalms tre prioriterade områden i handlingsplanen med hjälp av en enkät.	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta arbetet med att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare enligt stadens handlingsplan.	2023-01-01	2023-12-31
Planera för och utföra flera riktade utbildningar inom SAM och OSA.	2023-01-01	2023-12-31
Planera för och utföra utbildningar inom rehabilitering.	2023-01-01	2023-12-31
Utveckla arbetssätt och rutiner för en långsiktigt sänkt sjukfrånvaro.	2023-04-01	2023-12-31
Översyn av och beslut om framtida arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Systematiskt säkerhetsarbete

Det systematiska säkerhetsarbetet sker utifrån stadens säkerhetsprogram. Särskilt prioriterat är att fortsätta arbetet med förvaltningens krisledningsorganisation och att etablera de fyra trygghetspunkterna i stadsdelsområdet. Utifrån den kontinuitetsplan som tas fram prioriteras arbetet med att utveckla en krigsorganisation och en krigsledningsplan samt fortsätter arbetet med att utveckla förvaltningens egen krisorganisation.

Risk- och sårbarhetsanalys och kontinuitetsplanering

Framtagandet av Södermalms kontinuitetsplan sker utifrån arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser (RSA), ett arbete som grundar sig i stadens framtagna ”Handbok för risk- och sårbarhetsanalyser”. Detta arbete sker i sex steg under en tvåårsperiod.

Under 2023 planeras ett antal åtgärder för att höja beredskapen inom de verksamheter som har angetts som samhällskritiska. Vilka åtgärder som ska vidtas kommer att fastslås efter det att steg 1-4 i RSA-arbetet är färdigställt. Berörda områden är förvaltningens verksamheter som anses som samhällskritiska och sådana finns inom sociala avdelningen, äldreomsorgsavdelningen, stadsmiljöavdelningen, förskoleavdelningen samt funktioner inom avdelningen stab och kansli.

Upphandling, inköp och avtalsuppföljning

Genom att all upphandling sker i enlighet med stadens rutiner säkerställs avtal som bidrar till en hög kvalitet i förvaltningens kärnverksamheter. För att stärka medarbetarnas kunskap kring avtalsuppföljning genomförs löpande utbildningsinsatser.

Systematisk informationssäkerhet

Förvaltningen fortsätter att utveckla det systematiska informationssäkerhetsarbetet genom att implementera de arbetsätt som tagits fram tidigare år och som beskrivs i den lokala anvisningen. Därmed säkerställs att arbetet fortsatt bedrivs systematiskt. Stadsdelsarkivarierna undersöker möjligheterna att utveckla hanteringsanvisningarna för stadsdelsförvaltningarnas informationshantering och arkiv för att i högre utsträckning tillgodose kraven kopplade till det systematiska informationssäkerhetsarbetet. En plan för klassningar tas fram och

klassningsarbetet fortsätter och även tidigare gjorda klassningar ska följas upp så att förvaltningen uppfyller kraven enligt SS-ISO/IEC ISO27001/2. Arbetet med kontinuitetsplaner fortsätter likaså. Förvaltningens behörighetsuppföljning och internkontroll inom området ska utvecklas. Lokala utbildningar på området kommer fortsätta att genomföras och regelbunden information och uppföljning av att de obligatoriska utbildningarna i informationssäkerhet och dataskydd genomförs av medarbetare och chefer är fortsatt prioriterat.

Övertagande av Bergsunds vård- och omsorgsboende

Från den 1 oktober 2023 återgår Bergsunds vård- och omsorgsboende till förvaltningens regi. För att säkerställa ett återtagande av hög kvalitet med fokus på de boendes trygghet och säkerhet samt medarbetarnas arbetsmiljö förstärker äldreomsorgsavdelningen sin organisation med en projektledare.

Agenda 2023

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	65 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %	80 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen, planera för att stadens förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn	2023-01-01	2023-12-31
 Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31
 Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31
 Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldreomsorgsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31
 Socialnämnden, äldreomsorgsnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn		
 Stadsdelsnämnderna ska etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2023-01-01	2023-06-30

Nämndmål: 3.5.1 Hög beredskap och stark rådighet råder i nämndens verksamheter

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Förvaltningen etablerar fyra stycken trygghetspunkter på Södermalm genom vilka förvaltningen ska verka för att invånare får tillgång till kommunikation, värme, vatten och vila.
- Förvaltningens kontinuitetsarbete ska minimera risken för att stadsdelsområdets samhällsviktiga verksamheter påverkas negativt i händelse av en oönskad och omfattande kris. Framtagande av beredskapslager och i övrigt vilka behov som framkommer i det inledande arbetet med RSA.
- Förvaltningen har som mål att stå väl rustade inför en situation av höjd beredskap där det finns en bred förståelse och en känsla av ansvar inför den uppgift som skulle följa på en höjd beredskap. Denna krigsorganisation ska formos utifrån den kontinuitetsplan som färdigställs under 2023.
- Arbetet med förvaltningens krisorganisation fortsätter. Krisorganisationen ska förbättras och övas så att förvaltningen och dess verksamheter står bättre rustade inför eventuellt hastigt uppkomna händelser som sker inom stadsdelsområdet.
- Förvaltningen genomför löpande utbildning av behöriga beställare för att säkerställa att inköp sker genom e-handelssystemet och en högre avtalstrohet och kostnadseffektivitet.
- Förvaltningen säkerställer att det finns kompetens och systematiska arbetssätt för ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete.

Förväntat resultat

- Stadsdelsområdets trygghetspunkter är färdigställda och kan tas i drift omgående vid behov.
- Södermalms invånare har god kännedom om stadsdelsområdets trygghetspunkter samt vad man kan förvänta sig av dessa.
- Förvaltningens kontinuitetsplaner ska vara väl kända av behöriga chefer och andra som förväntas kunna agera i händelse av uppkommen, oförutsedd störning.
- Förvaltningens arbete med krisorganisation och krigsorganisation övas och är väl känd hos de som förväntas agera i händelse av någon av dessa aktiveras.
- Alla upphandlade entreprenadavtal följs upp.
- Andelen elektroniska inköp ökar.
- Förutsättningarna att uppnå kraven på skydd av information har förbättrats.
- Höjd kunskap och kompetens om informationshantering bland medarbetare och chefer.
- Andelen inrapporterade incidenter ökar, de hanteras på korrekt sätt och rapporteras till tillsynsmyndighet i tid.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Lokala samverkansöverenskommelser mellan stadsdelsområdet, skolan och Polisen

Den lokala samverkansöverenskommelsen mellan förvaltningen, utbildningsförvaltningen och lokalpolisområde Södermalm innehåller ett antal områden som utifrån framtagna lägesbilder prioriteras. Dessa är:

- Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden
- Förhindra att unga dras in i kriminalitet och narkotikaanvändning och skolan som brottsplats
- Otillåten påverkan
- Avhopparverksamhet
- Särskilt utsatta brottsoffer

Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden

Det riktade arbetet mot avgränsade platser kommer under året att prioriteras vid bland annat Hornstull, Medborgarplatsen och Mariakvarteren. Vid Medborgarplatsen är fokus bland annat att förhindra försäljning av lustgas som påverkar brottsfrekvensen och otryggheten på platsen. Trafikkontorets medverkan kommer att fortsätta i arbetsgruppen samt representation i styrgruppen.

Förhindra att unga dras in i kriminalitet och narkotikaanvändning och skolan som brottsplats

Förvaltningen fortsätter att tillsammans med lokalpolisen och de kommunala grundskolorna utveckla arbetet med att förhindra att ungdomar dras in i kriminalitet. För att fördjupa samverkan har förvaltningen placerat en socialsekreterare från enheten för barn och ungdom hos lokalpolisen på Södermalm. Arbetet med att utveckla samarbetet med de fristående skolorna fortsätter.

Otillåten påverkan

Förvaltningen fortsätter arbetet med kunskapshöjande åtgärder när det gäller otillåten påverkan och har möjliggjort att i incidentrapporteringsystemet anmäla händelser. Händelserna kommer att samlas på en övergripande nivå och analysen ska ligga till grund för förvaltningens fortsatta arbete. Otillåten påverkan är även ett prioriterat område inom handlingsplanen för en förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndsbedömare.

Avhopparverksamhet

Lokalpolis och förvaltningen kommer sällan i kontakt med avhoppare men behöver kunskapshöjande åtgärder och omvärldsbevakning för att kunna vara förberedda när en sådan situation aktualiseras.

Särskilt utsatta brottsoffer

Utvecklingsarbetet inom ramen för IGOR för att nå fler våldsutsatta och våldsutövare och erbjuda stöd och behandling fortsätter under 2023. Projektet utvärderas av Marie Cederschiölds högskola och följs såväl av Brottsförebyggande rådet som av Socialstyrelsen.

Utvecklingsarbete prioriteras även för att hitta våldsutsatta med särskild sårbarhet såsom äldre, personer med funktionsnedsättning eller beroendeproblem.

Stadsdelsområdet lägesbild beskrivs i bilaga sex.

Platssamverkan och platsaktivering

Förvaltningen samverkar genom det lokala brottsförebyggande rådet Söderandan med bland annat lokalpolis, företag, fastighetsägare och föreningar i stadsdelsområdet. Syftet är att öka tryggheten genom förebyggande insatser och minska förutsättningarna för brottslighet i stadsdelsområdet. Samverkan har också inletts för att öka tryggheten i stadsdelsområdets nöjesliv.

Förvaltningen fortsätter att delta i aktiviteten ”Effektiv samverkan för trygghet”. Områden som prioriteras är Västra Södermalm och Centrala Södermalm. Aktörer som ingår i denna samverkan är bland annat förvaltningens trygghetssamordnare, trafikkontoret, lokalpolis, ordningsvakter, fastighetsägare och företagare. Genom regelbundna lägesrapporter över situationen på aktuellt område initierar samverkansgruppen åtgärder för att öka tryggheten och minska brottsligheten i området.

Genom platssamverkan och platsaktivering ska förvaltningens samverkan med polis, det lokala näringslivet, civilsamhället och andra relevanta aktörer förbättras och förstärkas för att öka tryggheten i och attraktionskraften till stadsdelsområdet. Platssamverkan handlar om att samla olika aktörer för att jobba praktiskt tillsammans med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder runt en speciell plats. Genom att föra in olika aktiviteter på en plats i stadsdelsområdet kan den upplevda tryggheten påverkas positivt och under sommaren kommer platsaktivering på Medborgarplatsen att prioriteras. Fokus är att skapa positiva värden genom att medborgare i högre utsträckning uppehåller sig på platsen. Platsaktiveringen sker i form av teater, dans, kultur och andra aktiviteter men också genom att skapa en inbjudande atmosfär. Samtliga aktiviteter sker i samverkan med andra aktörer inom förvaltningen och staden.

Ett ytterligare exempel på samarbete med civilsamhället är förvaltningens löpande samverkan med "Snyggt & Tryggt i Hammarby Sjöstad". I samarbetet ligger fokus på att öka tryggheten i stadsmiljön genom fysiska insatser såsom renhållning, parkskötsel och belysning.

Trygghetsskapande insatser på Västra Södermalm

Vid en kartläggning 2021 identifierade Polismyndigheten 64 öppna drogsener i Stockholms län. Under 2022 har Västra Södermalm identifierats som en sådan och detta arbete kommer att prioriteras under 2023. Syftet är att problematiken i området ska upphöra alternativt få minskad negativ effekt på brottsligheten samt att boende, besökare och verksamma ska uppleva platsen som trygg. Genom att skapa en hållbar och strukturerad samverkan mellan aktuella aktörer med rådighet och mandat ökar förutsättningarna att lyckas. Arbetet kommer att drivas i ett förvaltningsövergripande projekt i samarbete med polis, civilsamhälle, fastighetsägare och i dialog med medborgare. Projekt- och aktivitetsplan kommer upprättas och baseras på lägesbild och förväntat resultat.

Lokal handlingsplan mot våldsbejakande extremism

Verksamheterna fortsätter arbetet mot våldsbejakande extremism. Södermalms stadsdelsnämnds handlingsplan för att minska risken att dras in i kriminalitet samt handlingsplanen mot våldsbejakande extremism har reviderats inför 2023 års arbete och beslutas samtidigt som verksamhetsplanen. Se bilaga sju.

Renhållning och skötsel av parkerna

För att parkerna ska upplevas som trygga är god renhållning och parkskötsel avgörande. Utvecklingen fortsätter gällande rutiner och arbetssätt avseende att säkerställa avtalsuppföljning av renhållning och parkskötsel inom stadsdelsområdet. Avsteg från 24-timmarsregeln gällande åtgärd vid felanmälan av nedskräpning följs upp med renhållningsentreprenören.

Ny belysning i Drakenbergsparken

För att parker ska upplevas trygga är god belysning av stor betydelse. Västra Södermalm är en av Polismyndigheten identifierade öppna drogscener i Stockholms län. I området mellan Liljeholmsbron och den öppna väggen för gatukonst i Drakenbergsparken finns behov av förbättrad belysning. Förvaltningen har därför som mål att sätta upp ny belysning på platsen under förutsättning att ansökta medel för trygghetsskapande åtgärder erhålls. Åtgärden syftar till ökad trygghetskänsla för besökare och boende i området. Åtgärden syftar även till att underlätta polisens arbete vid platsen.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet.
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
- Mål 16 - Fredliga inkluderande samhällen

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	80 %	79 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	88 %	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 3.6.1 Invånare är trygga och säkra i Södermalms stadsdelsområde**Beskrivning**

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Förvaltningen gör ytterligare satsning inom trygghet och prevention kopplat till ungdomar genom att utveckla det socialt uppsökande arbetet i stadsmiljön kopplat till särskilda händelser som exempelvis skolavslutning och Valborgsmässoafton. Förvaltningen kommer att prioritera att utveckla den situationsanpassade uppsökande arbetet genom att rikta resurser när polisen har särskilda insatser i ett område eller då situationen på en skola kräver åtgärder på gruppnivå.
- Genom samverkan med trafikkontoret, polis, skola och andra aktörer, genomförs kontinuerliga trygghetskapande insatser och åtgärder i stadsdelsområdet utifrån kort- och långsiktiga bedömningar.
- Att genom deltagande i aktiviteten ”Effektiv samverkan för trygghet (EST)” öka tryggheten och minska brottsligheten inom stadsdelsområdet. Områden som prioriteras är Västra Södermalm och Centrala Södermalm.

Förväntat resultat

- Förvaltningens insatser bidrar till att förutsättningar för brottsligheten minskar.
- Andelen invånare som upplever att stadsdelsområdet är tryggt ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra fokusgrupper/medborgardialog för att exempelvis undersöka upplevd trygghet.	2023-01-01	2023-12-31
Genomföra platsspecifika trygghetsmätningar vid Medborgarplatsen, Västra Södermalm och Mariakvarteren.	2023-01-01	2023-12-31
Tydliggöra fältassistenternas uppdrag mot ett socialt uppsökande fältarbete kopplat till Stockholms standard för socialt fältarbete.	2023-01-01	2023-12-31
Utveckla arbetssätt för situationell prevention riktat mot barn och ungdomar genom att exempelvis skapa ett team som kan mobiliseras snabbt och flexibelt.	2023-01-01	2023-12-31
Utveckla och förstärka nattvandringar tillsammans med civilsamhället, exempelvis idrottsföreningar.	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.6.2 Södermalms parker är trygga, levande och välskötta**Beskrivning**

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Utbyte av trasiga skräpkorgar och tillföra fler i områden där det råder brist. Skräpkorgarna är kapacitetsstarka och utformade för att hindra skadedjur och fåglar att komma åt avfallet.
- Renovering av slitna gräs- och grusytor samt återplantering av växtmaterial i parkerna fortsätter. För att öka upplevelsen av välskötta parker är det viktigt att gräs- och grusytor samt planteringar i stadsdelsområdets parker utvecklas.
- Lekplatserna i stadsdelsområdets parker är mycket populära besöksmål och utsätts därför för hårt slitage. För att kunna erbjuda säkra och attraktiva lekplatser kommer

upprustningsåtgärder av lekplatser på prioriterade platser genomförs.

- I samband med parkupprustningar utgår förvaltningen från Parkplan Södermalms målbild för hur respektive park bör utvecklas för att bli inkluderande offentliga rum och mötesplatser för många olika målgrupper.

- Vinteraktivering av parker. För att parkerna i större utsträckning ska levandegöras vintertid anläggs skidspår i Drakenbergsparken och i Tengdahlsparken när natursnö finns i tillräcklig omfattning. Isar för skridskoåkning spolås på ett antal platser och möjligheten till pulkaåkning på utvalda lämpliga platser kommuniceras till allmänheten. Skötseln av grillplatser prioriteras.

Förväntat resultat

Andelen invånare som är nöjda med skötsel och städning av park och grönområden inom stadsdelsområdet ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förbättra tillgängligheten av Parkplan Södermalm.	2023-01-01	2023-12-31
Införa möjlighet till källsortering i ytterligare parker.	2023-01-01	2023-12-31
Renovering av gräs- och grusytor samt återplantering av växtmaterial.	2023-01-01	2023-12-31
Tillföra trygghetsskapande belysning vid Liljeholmsbron i Drakenbergsparken.	2023-01-01	2023-12-31
Tillsammans med rådet för funktionshinderfrågor undersöka tillgängligheten i stadsmiljön med fokus på parkbänkar och offentliga toaletter.	2023-01-01	2023-12-31
Utföra upprustning av lekredskap.	2023-01-01	2023-12-31
Utplacering av nya kapacitetsstarka skräpkorgar.	2023-01-01	2023-12-31
Vinteraktivering i parkerna.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Under 2023 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Agenda 2030

Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten genom att integrera arbetet i alla styrnings- och uppföljningsprocesser. Förvaltningen redogör under relevanta mål för hur verksamheterna bidrar till flera av målen i Agenda 2030 med särskilt fokus på ökad jämställdhet, minskad ojämlikhet, fredliga och inkluderande städer och minskad klimatpåverkan. För att uppnå synergieffekter och en positiv förflyttning sker samverkan med relevanta nämnder i staden, myndigheter, civilsamhället, näringslivet och akademien.

Genom att utveckla hanteringen av medborgarförslag och genomförandet av medborgardialoger stärks lokaldemokratien och fler invånare kommer till tals. En ökad samverkan med olika lokala aktörer i stadsdelsområdet exempelvis biblioteken möjliggör för dialog med fler invånare på fler platser i stadsdelsområdet. Nämndsammanträden kommer

också vid några tillfällen under året att genomföras på andra platser i stadsdelsområdet än på förvaltningskontoret för att underlätta närvaro av medborgare i andra delar än Hammarby Sjöstad. Förvaltningen kommer också att bemanna receptionen på förvaltningskontoret med två servicelotsar under årets första månader i syfte att ge medborgare snabb vägledning och vid behov lotsa rätt. Syftet är att säkra vägledning i samband med att Integrationsprojektet avslutas.

Utifrån stadsdelsområdets lokala utmaningar som identifierades år 2016-2018 i samband med arbetet med det lokala utvecklingsprogrammet (LUP) och Hållbarhetsrapporten 2021 gör förvaltningen fortsatt följande särskilda prioriteringar.

Förebyggande arbete för att ge barn och ungdomar möjlighet till en trygg uppväxt med jämlika villkor. Genom stärkt intern och extern samverkan mellan fritidsverksamheter, skola, förskola, socialtjänst och polis nås barn, ungdomar och familjer i riskzon.

All utbildning i förskolan genomsyras av lärande för en hållbar utveckling där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet som ger barnen förutsättningar att utvecklas i trygga, säkra och goda lek- och lärmiljöer.

Alla barn och unga ska ha lika goda uppväxtvillkor där samverkan med andra aktörer såsom grund- och gymnasieskola, lokalpolis, barn- och ungdomspsykiatri, habiliteringen och andra verksamheter inom Region Stockholm bidrar till att tidigt upptäcka och motverka en negativ utveckling när det gäller bland annat psykisk ohälsa, kriminalitet och skolfrånvaro.

Förebyggande och hälsofrämjande insatser som spelar en stor roll för ett friskare åldrande. För att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre fortsätter förvaltningen att förnya och stärka arbetsformerna för det förebyggande och uppsökande arbetet genom kartläggning av behov och genom samordning av förvaltningens resurser.

Kultur- och fritidsaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga. Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete. Aktiviteter genomförs där så är möjligt i samverkan med nämndens lokala råd samt civila samhällets organisationer.

Förvaltningens verksamheter verkar för en hälsosam och hållbar miljö där aktiva val medverkar till att klimat- och miljöpåverkan minskar och återvinning av material fortsätter öka. Verksamheterna fortsätter arbetet med att öka andelen inköp av ekologiska livsmedel och minska användningen av onödiga engångsartiklar och plastprodukter.

Förvaltningen bidrar på olika sätt för ekologisk hållbarhet genom ett systematiskt arbete för ökad biologisk mångfald. Genom att fortsätta arbetet med att genomföra handlingsplanen för klimatanpassning bidrar förvaltningen till att stärka stadens motståndskraft vid skyfall och värmeböljor. Aktiviteter inom miljö och klimat redovisas under inriktningsmål 2.

Verksamheterna drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller uppsatta mål. En stark budget är hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd.

Förvaltningens verksamheter arbetar aktivt för att personer som inte har tillräckliga inkomster blir självförsörjande. Insatser och arbetssätt som vidareutvecklas är bland annat arbetsträning, samverkan och samplanering med Jobbtorg och Jobbtorg Unga, samhälls- och bovägledning samt intern och extern samverkan.

Genom platssamverkan ska förvaltningens samverkan med polis, det lokala näringslivet, civilsamhället och andra relevanta aktörer förbättras och förstärkas för att öka tryggheten i och attraktionskraften till stadsdelsområdet.

Förvaltningen prioriterar att stärka upp arbetet med att motverka hemlöshet för alla målgrupper, det förebyggande arbetet, det vägledande arbetet och den process det innebär att återetablera sig på bostadsmarknaden. Bland de personer som är 65 år och äldre i stadsdelsområdet och som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa fortsätter förvaltningen att utveckla både den interna och externa samverkan med socialförvaltningen och SHIS Bostäder så att de gemensamma arbetssätten på bästa sätt stödjer verksamheterna och den enskilde.

I samband med större parkupprustningsprojekt genomförs medborgardialoger. I de flesta fall hålls en inledande dialog med allmänheten angående synpunkter på hur den berörda platsen upplevs idag och hur den bör utvecklas. Utifrån inkomna synpunkter tar förvaltningen fram ett förslag till programhandling som även den samråds med allmänheten.

Förvaltningens arbete med att formera och aktivera ett ungdomsråd i samverkan med skolor inom stadsdelsområdet fortsätter. Ungdomsrådet ska bestå av representanter från skolornas elevråd och under 2023 fortsätter förvaltningen arbetet med att konkretisera uppdraget. Förvaltningen ska undersöka hur användandet av digitala källor kan underlätta startandet och dialogen med ungdomsrådet.

Mänskliga rättigheter

Ökad jämställdhet

Arbetet med jämställdhet utgår från stadens *Program för ett jämställt Stockholm 2018 - 2022* samt mål 5 i Agenda 2030 och är integrerat inom förvaltningens samtliga verksamheter. I verksamheternas planeringsarbete sker analys av uppföljningar och statistik.

Jämställdhetsutmaningar lyfts i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella olikheter samt möjliggöra analys och förbättringsåtgärder. I de egeninitierade ärendena till nämnden genomförs jämställdhetsanalyser där så är möjligt. Förvaltningen ser ett fortsatt behov av att vidare utveckla, systematisera och följa upp arbetet med jämställdhetsintegrering.

Förvaltningen fortsätter införandet och användandet av metoden Mentors in Violence Prevention (MVP). MVP är en metod i skolans våldsförebyggande arbete för att förändra stereotypa könsnormer som kopplar samman maskulinitet och våld. Metoden ska också bidra till ökad jämställdhet. Förvaltningen stödjer grundskolans våldsförebyggande och

trygghetsskapande arbete i stadsdelens skolor. Förvaltningen har fortsatt att utveckla arbetet med att förebygga att personer med funktionsnedsättning och äldre personer utsätts för våld i nära relationer.

För att förebygga våld i förskolan fortsätter förskolans arbete med att utveckla och sprida arbetet med våldsprevention. Syftet med det våldspreventiva arbetet är bland annat att ge medarbetare en fördjupad förståelse och kunskap kring vad som räknas som våld och till exempel kunna hjälpa barnen att hitta alternativ till lekar med våldsinslag. Förskolorna värnar om flickors och pojkars rättigheter och arbetet med detta ska bidra till att alla barn har möjlighet att lyckas i förskolan oavsett bakgrund. Verksamheterna har planer med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling som återspeglar arbetet med att främja likabehandling.

Analys har gjorts av hur parkerna används bland annat utifrån kön. Utifrån analysen har parkupprustningar genomförts utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Barns rättigheter

Verksamheterna arbetar för barns rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention samt *Program för barnets rättigheter och inflytande 2018–2022*. Förvaltningen prioriterar arbetssätt så att barnperspektivet alltid ska beaktas och barnets rättigheter ska omsättas i samtliga ärenden som berör barn. Inom socialtjänsten gäller det både barn med olika funktionsnedsättningar och barn till vuxna som ansöker om stöd. Barn och unga görs delaktiga under processens gång och får information om socialtjänstens uppdrag, varför de är aktuella för utredning och uppmanats att på olika sätt ge sin syn på saken. I förvaltningen finns ett nätverk för barns rättigheter där förskola och socialtjänst ingår. Förvaltningen samverkar med relevanta samhällsaktörer i både individärenden och övergripande frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa. Prövningar av barnets bästa, så kallade barnkonsekvensanalyser, görs i flera av förvaltningens verksamheter för att beslut och åtgärder ska följa barnkonventionen.

När vårdnadshavare ansöker om ekonomiskt bistånd vägs barnets perspektiv och behov in i bedömningen. Barnkonsekvensanalyser genomförs för att uppmärksamma konsekvenserna som olika beslut kan medföra för barnet, särskilt i beslut som rör hyresskulder, elskulder och vandrarhemskostnader. För att säkerställa en likställighet över staden har medarbetare från enheten för ekonomiskt bistånd deltagit i stadens fokusgrupper för användningen av barnperspektivet inom ekonomiskt bistånd.

Vid upprustning av parker och lekplatser beaktar förvaltningen barns behov i olika åldrar gällande val av lekutrustning och utformning av parkytor.

Nationella minoriteter

Förvaltningen samverkar med flera andra förvaltningar utifrån det uppdrag som framgår av stadens riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter samt stadens strategi för romsk inkludering.

Förvaltningen har en förskola som har utbildning och undervisning på finska. Kommunstyrelsen har givit i uppdrag åt Södermalms stadsdelsnämnd att pröva former för

förskola på samiska och meänkieli med planerad start under våren 2023. Förskoleverksamheten i projektet pågår fram till och med augusti 2024. Projektets syfte är att bidra till och stödja barns språk- och identitetsutveckling i samiska och meänkieli. Vidare ska barnen stärkas i sin kulturella identitet inom de nationella minoritetsspråken samiska och meänkieli. Projektet genomförs i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden/förskolenämnden och Södermalms stadsdelsnämnd samt i samråd med representanter för de nationella minoriteterna sameer och tornedalingar. Förvaltningen kommer därför att inom en av förvaltningens förskolor erbjuda en avdelning med förskola på samiska och meänkieli som barn i hela staden kan söka till.

På de sociala mötesplatserna för äldre ordnas aktiviteter i samverkan med de nationella minoriteterna. I förvaltningens uppsökande arbete görs ett regelbundet utskick till alla i stadsdelsområdet som fyllt 75 år. I brevet finns det delar som hänvisar vidare till vart man ska vända sig översatt till minoritetsspråken.

HBTQI+

Samverkan sker mellan fritids- och hemgårdar och föreningslivet i HBTQI+-frågor. Förvaltningen ska tillsammans med dessa samarbetspartners tillgängliggöra och nå fler HBTQI+-ungdomar. Aktiviteterna ska planeras utifrån ungdomarnas önskemål.

Personer med funktionsnedsättning

Förvaltningens verksamheter implementerar och arbetar utifrån principerna i stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen fortsätter att prioritera arbetet med att utveckla fritidsverksamheten för ungdomar med funktionsnedsättning. Förvaltningen ska tillgängliggöra och nå fler ungdomar med olika funktionsnedsättningar och erbjuda aktiviteter med fokus på rörelse och hälsa i enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Aktiviteterna ska planeras utifrån ungdomarnas önskemål. Vid fördelning av feriearbete prioriterar förvaltningen särskilt ungdomar med funktionsnedsättning.

Internationellt samarbete

Förvaltningschefen är ordförande i europeiskt nätverk mot terrorism. Ett deltagande där förvaltningen är med och bidrar men också kan dra viktiga lärdomar för att öka motståndskraften inom området samt även för att utveckla beredskapsarbetet inom förvaltningen.

Förvaltningen kommer under 2023 inleda samarbete med Kungliga Tekniska högskolan och Massachusetts Institute of Technology (MIT) i Boston, USA inom initiativet Senseable Stockholm Lab. Fokus för samarbetet är att ta tillvara på tillgänglig data för miljöanalys för att exempelvis identifiera områden i stadsdelsområdet som är särskilt påverkade vid en värmebölja.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Södermalms stadsdelsnämnd ska i samarbete med förskolenämnden fortsätta arbetet med att utveckla förskola på samiska och meänkieli	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.7.1 Nämndens verksamheter är öppna, jämställda och demokratiska

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Förvaltningens verksamheter arbetar för att stärka mänskliga rättigheter genom att vidareutveckla arbetet med jämställdhet, jämlikhet, nationella minoriteter och barns rättigheter.
- Förvaltningens verksamheter arbetar för att uppfylla de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.
- I de uppföljningar där skillnader i resultat mellan kvinnor och män, flickor och pojkar finns ska det tydligt framgå om skillnaderna är motiverade eller omotiverade. Vid omotiverade skillnader vidtas åtgärder.
- Genom förvaltningens ungdomsråd ska ungdomar kunna påverka politiska beslut och ordna evenemang som ligger i ungdomars intresse.
- Barn och unga har medbestämmande i frågor som rör deras vardag i enlighet med FN:s barnkonvention. Barnets bästa är avgörande även när beslut och andra åtgärder rör föräldern som till exempel vård- eller behandlingsinsatser. Hänsyn tas till barnets ålder och mognad.
- Förvaltningen ska medverka i framtagande av stadens handlingsplan mot rasism.
- I egeninitierade ärenden till nämnden genomförs jämställdhetsanalyser och barnkonsekvensanalyser där så är möjligt.

Förväntat resultat

- Medarbetares kunskap om nationella minoriteters rättigheter har ökat.
- Öka förvaltningens kompetenser inom barnrättsområdet.
- Barns rättigheter och ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i beslutsfattande, planering och utförande av verksamhet.
- Invånarna i stadsdelsområdet har förbättrade förutsättningar för dialog med förvaltningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Minst en kompetenshöjande aktivitet för att öka kunskapen om de nationella minoriteterna rättigheter genomförs för chefer och nyckelpersoner.	2023-01-01	2023-12-31
Ta fram en rutin för hur barnets bästa beaktas i egeninitierade tjänsteutlåtanden.	2023-01-01	2023-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige tilldelar ekonomiska medel till stadsdelsnämnderna enligt ett fördelningssystem, där resurserna i huvudsak fördelas efter stadsdelsområdenas befolkning, socioekonomiska struktur och genom schablonersättning per prestation. Stadsdelsnämnderna får sina medel tilldelade som ett anslag. Inom ramen har stadsdelsnämnderna möjlighet att omdisponera anslaget och prioritera mellan verksamheterna, så länge de följer de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.

Kommunfullmäktiges förslag till driftbudget för stadsdelsnämnden år 2023 är netto 2 762,0 mnkr. Jämfört med år 2022 har budgeten ökat med 150,7 mnkr. Flera av nämndens verksamheter är budgeterade efter prestationer. En del av det ökade anslaget ska täcka pris- och löneökningar.

Investeringsbudgeten för år 2023 är 24,4 mnkr, varav 3,1 mnkr är till maskiner och inventarier och 21,3 mnkr till stadsmiljöverksamhet.

Tabellen nedan visar budget år 2023 netto per verksamhetsområde, budget år 2022 netto per verksamhetsområde och prognos år 2022.

Belopp, mnkr

	2022				2023		
	Budget			Prognos	VP Budget		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Driftbudget							
Nämnd och förvaltningsadministration	75,5	-1,8	73,7	71,7	83,1	3,0	80,1
Individ- och familjeomsorg	280,1	-24,7	255,4	245,4	286,0	-21,6	264,4
Stadsmiljöverksamhet	59,3	-0,9	58,4	58,4	65,6	-1,0	64,6
Förskoleverksamhet	476,0	-58,9	417,1	414,1	483,1	-47,0	436,1
Äldreomsorg	1 401,9	-226,4	1 175,5	1 140,5	1 491,7	-232,0	1 259,7
Stöd och service funktionsnedsättning	530,2	-41,9	488,3	482,8	545,1	-45,3	499,8
Barn, kultur och fritid	38,2	-8,0	30,2	29,2	32,0	-4,8	27,2
Arbetsmarknadsåtgärder	41,2	-15,3	25,9	25,9	40,0	-10,1	29,9
Ekonomiskt bistånd	88,6	-2,2	86,4	82,9	87,2	-2,0	85,2
Övrig verksamhet	15,0	0,0	15,0	0,0	15,0	0,0	15,0
Summa drift	3 026,4	-380,1	2 625,9	2 550,9	3 128,8	-366,8	2 762,0

Intäkter och kostnader per verksamhetsområde

Tabellerna nedan visar fördelningen av externa intäkter och kostnader per verksamhetsområde i budget år 2023, budget år 2022 och prognos år 2022. Budget- och prestationsjusteringar tillkommer under året. Budget år 2023 innehåller kommunfullmäktiges beslutade intäkter och de förväntade omslutningsförändringarna.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Belopp, mnkr

Budget 2022			Prognos 2022	Budget 2023		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
75,5	-1,8	73,7	71,7	83,1	-3,0	80,1

Resursfördelningssystemet innehåller inte någon särskild tilldelning för att täcka nämndverksamhet, ledningsuppgifter och administrativt stöd till verksamheten. Det innebär att dessa funktioner finansieras genom omfördelning från verksamhetsområdena. Av den totala budgetramen har 80,1 mnkr omfördelats för detta ändamål.

Nettobudgeten för nämnd och förvaltningsadministration är ökad med 6,4 mnkr jämfört med år 2022. Förklaring till förändringen är bland annat kompensation för ökat personalomkostnadspålägg, hyresökningar och att anslaget för trygghets- och säkerhetssamordning har flyttats från individ- och familjeomsorgen till administrationen. Totalt uppgår förvaltningens administrativa kostnader till 2,9 procent av nämndens totala omslutning.

Individ- och familjeomsorg

Belopp, mnkr

	Budget 2022			Prognos 2022	Budget 2023		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Individ- och familjeomsorg	280,1	-24,7	255,4	245,4	286,0	-21,6	264,4
Varav barn och ungdom	134,1	-1,8	132,3	128,3	140,4	-1,8	138,6
Varav vuxna	68,4	-8,0	60,4	57,7	75,0	-8,4	66,6
Varav socialpsykiatri	68,5	-8,1	60,4	61,4	65,9	-6,7	59,2
Varav nyanlända	6,8	-6,8	0,0	-1,3	4,7	-4,7	0,0

Verksamhetens nettobudget för år 2023 är 9,0 mnkr högre jämfört med budgeten för år 2022. Ökningen förklaras främst av satsningar inom barn- och ungdomsverksamheten, hyresökningar och kompensation för ökat personalomkostnadspålägg. Pengen för socialpsykiatri är uppräknad med 1,0 procent.

Den förväntade intäktsminskningen om 2,1 mnkr beror på minskade intäkter från

Migrationsverket för ensamkommande flyktingbarn. Intäkterna avser även andrahandsuthyrningar för försöks- och träningslägenheter.

Stadsmiljöverksamhet

Belopp, mnkr

	Budget 2022			Prognos 2022	Budget 2023		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Stadsmiljö	59,3	-0,9	58,4	58,4	65,6	-1,0	64,6
Varav parkdrift	38,8	-0,9	37,9	37,9	43,0	-1,0	42,0
Varav avskrivning/intern ränta	20,5	0,0	20,5	20,5	22,6	0,0	22,6

Verksamhetens nettobudget för år 2023 är 64,6 mnkr inklusive kapitaltjänstkostnader om 22,6 mnkr. Budget för år 2023 har ökat med 6,2 mnkr i förhållande till budget år 2022.

Driftbudgeten har ökat med 4,1 mnkr och kapitaltjänstkostnaderna har ökat med 2,1 mnkr. Intäkterna i budget avser avgifter från koloniträdgårdsföreningarna inom stadsdelsområdet.

I budgeten för år 2023 är stadens internränta satt till 2,2 procent vilket är högre än år 2022.

Förskoleverksamhet

Belopp, mnkr

Budget 2022			Prognos 2022	Budget 2023		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
476,0	-58,9	417,1	414,1	483,1	-47,0	436,1

Verksamhetens nettobudget för år 2023 är 19,0 mnkr högre jämfört med budgeten för år 2022. Ökningen beror i huvudsak på höjd schablon som inkluderar kompensation för ökat personalomkostnadspålägg.

Kommunfullmäktiges budgetram år 2023 bygger på antalet inskrivna förskolebarn per den 31 mars 2022, vilket är 2 650 barn. Förvaltningens prognos för år 2023 visar på ett barnantal om 2 600 barn. Slutlig budgetram kommer att tilldelas nämnden efter faktiskt barnantal under året. Förvaltningen har reserverat medel för denna skillnad som det lägre barnantalet innebär.

Förskoleverksamheten får en schablon per inskrivet barn. Liksom år 2022 ges 80 procent av schablonen till enheterna som ersättning i form av peng. Resterande schablon går främst till lokalkostnader och övergripande administrativa kostnader. Lokalkostnaderna beräknas öka med 7,3 procent.

Intäkterna avser i huvudsak avgifter inom förskolan, försäljning av platser och ersättning för arbetsmarknadsåtgärder.

Äldreomsorg

Belopp, mnkr

Budget 2022			Prognos 2022	Budget 2023		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
1 401,9	-226,4	1 175,5	1 040,5	1 491,7	-232,0	1 259,7

Verksamhetens nettobudget för år 2023 är 84,2 mnkr högre än budgeten för år 2022.

Ökningen beror på höjda ersättningar från kommunfullmäktige jämfört med år 2022. Inom vård- och omsorgsboenden har ersättningen höjts med 1,9 procent. Ersättningen för hemtjänst i ordinärt boende har höjts med 1,1 procent och ersättningen till servicehus 1,2 procent. Ökningen beror även på satsningar på utökning av tjänster som till exempel biträdande chefstjänster, kuratorer, kvalitetssamordnare och måltidsbiträden. Dessutom beror ökningen på ökade lokalkostnader och på kompensation för ökat personalomkostnadspålägg.

Intäkterna avser främst försäljning av platser och avgifter från brukare.

Beställarbudgeten inom äldreomsorgen år 2023 baseras på ett genomsnitt av 800 vård- och omsorgsplatser vilket är en ökning med 49 platser jämfört med november 2022 samt 2 125 personer med hemtjänstinsatser.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Belopp, mnkr

Budget 2022			Prognos 2022	Budget 2023		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
530,2	-41,9	488,3	482,8	545,1	-45,3	499,8

Verksamhetens nettobudget för år 2023 uppgår till 499,8 mnkr, vilket är 11,5 mnkr mer än budgeten för år 2022. I ökningen ingår ökade lokalkostnader och kompensation för ökat personalomkostnadspålägg.

En större andel av verksamhetens budget är rörlig och baserad på antalet brukare per augusti 2022. Budgeten för år 2023 kommer precis som tidigare år att justeras. Justeringarna görs i samband med mätningen som sker två gånger per år och är då baserad på antalet brukare inom gruppboende, daglig verksamhet och korttidsboende/korttidstillsyn. Inom nämnda verksamheter har ersättningen höjts med 1,16 procent.

Intäkterna inom verksamheten avser framförallt hyresintäkter och försäljning av platser inom daglig verksamhet till andra förvaltningar och kommuner.

Barn, kultur och fritid

Belopp, mnkr

Budget 2022			Prognos 2022	Budget 2023		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
38,2	-8,0	30,2	29,2	32,0	-4,8	27,2

Verksamhetens nettobudget för år 2023 uppgår till 27,2 mnkr, vilket är 3,0 mnkr lägre jämfört med budgeten för år 2022. Budgeten avser framför allt fritidsverksamhet, parklekar, sommarkollo och konsumentvägledning. Budgeten förväntas öka under året med 2,4 mnkr avseende fondmedel för sommarkollo som fördelas i samband med tertialrapport 1.

Arbetsmarknadsåtgärder

Belopp, mnkr

Budget 2022			Prognos 2022	Budget 2023		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
41,4	-15,3	25,9	25,9	40,0	-10,1	29,9

Verksamhetens nettobudget för år 2023 uppgår till 29,9 mnkr, vilket är 4,0 mnkr mer än budgeten för år 2022. Ökningen förklaras av ökade hyreskostnader, kompensation för ökat personalomkostnadspålägg samt fler feriearbetare.

Av nettobudgeten är 11,9 mnkr avsatta för feriearbetare. Förvaltningens ambition är att kunna erbjuda 1 100 ungdomar feriearbete under år 2023.

Intäkterna i budget år 2023 avser framförallt ersättningar från Arbetsförmedlingen för offentligt skyddade anställningar (OSA). Budgeten för Stockholmsjobb är flyttad till Arbetsmarknadsförvaltningen.

Ekonomiskt bistånd

Belopp, mnkr

	Budget 2022			Prognos 2022	Budget 2023		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Ekonomiskt bistånd	88,6	-2,2	86,4	82,9	87,2	-2,0	85,2
Varav handläggning	35,3	-0,2	35,1	33,3	31,1	0,0	31,1

Verksamhetens nettobudget för år 2023 uppgår till 85,2 mnkr, vilket är 1,2 mnkr lägre än budgeten för år 2022.

Budgeten innebär ett genomsnitt om 450 bidragshushåll per månad, vilket är något högre än snittet för 2022 om 437.

Minskningen av kostnaderna för handläggning beror på att förvaltningens integrationsprojekt för nyanlända avslutades år 2022.

Intäkterna i budget år 2023 avser framförallt återbetalningar av försörjningsstöd.

Övrig verksamhet

Belopp, mnkr

Budget 2022			Prognos 2022	Budget 2023		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
15,0	0,0	15,0	0,0	15,0	0,0	15,0

Under övrig verksamhet avsätts 15,0 mnkr för oförutsedda kostnader.

Investeringar

Investeringar

Mnkr	Verksamhetsplan 2022 (inkl. beviljade budgetjusteringar)	Prognos 2022	Verksamhetsplan 2023
Parkinvesteringar	4,1	4,4	4,0
Reinvesteringar	8,2	6,7	7,1
Investeringar med nycklade medel	14,1	14,1	10,2
Klimatinvesteringar	9,0	5,3	0,0
Trygghetsskapande åtgärder	3,5	3,5	0,0
Inventarier och maskiner	3,1	2,2	3,1
Totalt	44,3	38,5	24,4

Parkinvesteringar inklusive reinvesteringar

Stadsdelsnämnden har för år 2023 tilldelats 11,1 mnkr av kommunfullmäktige för parkinvesteringar och reinvesteringar. Fördelning mellan projekt redovisas nedan.

Tantolunden (3,5 mnkr)

Under året fortsätter arbetet med att renovera parkens rännalar och gångvägar. Vidare kommer ett arbete med att ta fram en naturvårdsplan för parken påbörjas. Ett projekteringsarbete inför kommande upprustning av lekplatsen vid Ekermans gränd inleds. Ett viktigt syfte med parkupprustningen i Tantolunden är att öka parkens attraktionskraft och därmed locka fler besökare vilket bland annat bidrar till ökad trygghet.

En etappindelning har gjorts gällande vilka sträckor för rännalar och gångvägar som renoverades 2022. Indelningen har gjorts utifrån hur framkomligheten i parken påverkas under arbetet samt att kunna färdigställa hela delsträckor. Då etappindelningen inte helt överensstämmer med erhållen budget för året har samtliga medel inte förbrukats. Med

anledning av detta kommer förvaltningen i samband med verksamhetsberättelsen 2022 föreslå nämnden att överföra ej förbrukade investeringsmedel för år 2022 till år 2023.

Mariatorget (3,5 mnkr)

Framtaget program för upprustning av Mariatorget planeras att tas upp för beslut i stadsdelsnämnden i början av 2023. Under året planeras den första etappen av parkens upprustning att påbörjas. Etappens innehåll påverkas av om sökta klimatmedel för projektet erhålls.

Under 2022 har utmaningar gällande hantering av dagvatten och skyfall på platsen identifierats. Detta har lett fram till att planerad anläggningsstart har flyttats fram till 2023. Med anledning av detta kommer förvaltningen i samband med verksamhetsberättelsen 2022 föreslå nämnden att överföra ej förbrukade investeringsmedel för år 2022 till år 2023.

Haren (1,0 mnkr)

Framtaget program för upprustning av parken Haren planeras att tas upp för beslut i stadsdelsnämnden i början av 2023. Under året slutförs det påbörjade projekteringsarbetet. Den första upprustningsetappen planeras att inledas senare under året.

Ansgarieparken (0,5 mnkr)

Under året påbörjas arbetet med att ta fram ett program inför kommande upprustning av parken.

Reinvesteringar (2,6 mnkr)

Stadsdelen har en mängd äldre anläggningar som på grund av ålder och hårt slitage har stort reinvesteringarbehov. Under året kommer exempelvis trappanläggningar renoveras.

Investeringar med nycklade medel

Stadsdelsnämnden tilldelas 10,2 mnkr för mindre parkinvesteringar under år 2023. Medlen kommer att användas till bland annat upprustning av lekplatser i syfte att förlänga lekplatsernas livslängd.

I samtliga projekt ingår exempelvis tillgänglighetsåtgärder och insatser med syftet att skapa mer levande parker.

Medel för klimatinvesteringar och trygghetsskapande åtgärder

Medel för klimatinvesteringar och trygghetsskapande åtgärder söks i samband med verksamhetsplan 2023. Sedan tertialrapport 2 har ett av de planerade klimatinvesteringsprojekten behövt avbrytas. Det gäller anläggandet av biokolsbäddar i Hammarbyterrassen i Hammarby Sjöstad där det uppdagats att det inte är tekniskt möjligt att renovera befintliga växtbäddar för träd. Anledningen till detta är bland annat att befintliga trädets rötter ligger ytligt och att marken är hårt paketerad vilket gör att växtbäddarna inte kan vakuumschaktas. Det innebär att cirka 3,0 mnkr av de erhållna 5,0 mnkr för biokolsbäddar inte kommer att förbrukas under 2022.

Inventarier och maskiner

Förvaltningens investeringsbudget för inventarier och maskiner är 3,1 mnkr för år 2023. Vid uppkomna behov kommer nämnden söka om utökad investeringsbudget i samband med

tertialrapporter.

Resultatenheter

I enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning ska nämnden årligen i verksamhetsplanen besluta vilka enheter som ska vara resultatenheter.

Nämnden föreslår att sju resultatenheter inrättas under 2023, varav fyra resultatenheter inom förskola, en resultatenhet inom parklekar, en resultatenhet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning och en resultatenhet inom äldreomsorgen:

Förskolor

Område 1

Område 2

Område 3

Område 4

Parklekar

Södermalms parklekar

Funktionsnedsättning

Utförarenhet FUNK

Äldreomsorg

Södermalms vård och omsorgsboenden

Budgetjusteringar

	Mnkr
Klimatinvesteringar	13,8
Trygghetsskapande åtgärder	0,5
Stockholm vid vattnet	1,0
Mariatorget, ombudgetering	1,3
Tantolunden, ombudgetering	0,8
Summa	17,4

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjusteringar avseende investeringar om totalt 17,4 mnkr enligt ovan tabell. Nedan följer en kort beskrivning av respektive budgetjustering som nämnden förslås begära.

Klimatinvesteringar (13,8 mnkr)

I budgeten 2023 finns medel avsatta som syftar till att minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen och minska sårbarheten orsakad av kommande klimatförändringar.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av investeringsmedel om 13,8 mnkr för klimatinvesteringar som ska användas till:

- Anläggande av växtbäddar med biokol för utvalda parkträd, perennplanteringar och buskage. Vid ett eventuellt utbyte av växtmaterial vid platserna beaktas möjligheten att utveckla den biologiska mångfalden vid val av växter (2,0 mnkr).
- Trädförnyelse kommer att ske genom att förvaltningen ersätter träd som dött av exempelvis torka eller skadats av tung snö i samband med snöovädret i slutet av november 2022 (3,5 mnkr).
- Anläggande av biokolsbäddar, nyplantering av träd och buskar samt utbyte till genomsläppligt markmaterial i samband med planerad upprustning av Mariatorget (5,5 mnkr).
- Utbyte av äldre armaturer till LED-lampor på Kulltorps vård- och omsorgsboende samt i en förskolelokal. (2,8 mnkr)

Trygghetsskapande åtgärder (0,5 mnkr)

I budget 2023 har 100 mnkr avsatts för investeringsåtgärder för särskilt prioriterade trygghetssatsningar. Samtliga nämnder kan ansöka om budgetjustering för investeringar i den fysiska miljön som bidrar till ökad trygghet och/eller försvårar för brottsliga handlingar.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av investeringsmedel om 0,5 mnkr för trygghetsskapande åtgärder för nedanstående projekt:

- Trygghetsskapande åtgärd i form av ny belysning i anslutning till Liljeholmsbron i Drakenbergsparken.

Medel för Stockholm vid vattnet (1,0 mnkr)

I budget 2023 har medel avsatts för investeringsåtgärder som syftar till att öka vistelsevärden på platser vid vattnet, exempelvis bryggor eller sittmöbler. Stadsdelsnämnder och berörda facknämnder kan söka 50 % medfinansiering till planerade investeringar. Åtgärderna ska vara genomförbara under året.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av investeringsmedel om 1,0 mnkr för nedanstående åtgärd:

- Renovera och tillgängliggöra avstängd brygga vid Hornstulls Strand.

Vid Hornstulls Strand finns en brygga som sedan ett år tillbaka är avstängd på grund av rasrisk. Bryggan har tidigare varit en populär vistelseplats vid vattnet för stadens invånare. För att åter tillgängliggöra bryggan för allmänheten önskar förvaltningen erhålla medel för att renovera den. Bryggan behöver både ny bärande konstruktion samt nytt ytskikt. Förvaltningen planerar även att förse bryggan med nya bänkar för att erbjuda attraktiv vistelse vid vattnet. Under förutsättning att sökta medel erhålls, planerar förvaltningen att avsätta 1,0 mnkr för denna insats. Den totala kostnaden för åtgärden uppskattas därmed till 2,0 mnkr.

Mariatorget

Mot bakgrund av det som redovisas under parkinvesteringar har anläggningsskedet försenats och samtliga medel har inte kunnat förbrukas under 2022. Med anledning av detta kommer nämnden begära ombudgetering i verksamhetsberättelsen om 1,3 mnkr för projektet.

Tantolunden

Mot bakgrund av det som redovisas under parkinvesteringar har anläggningsskedet försenats och samtliga medel har inte kunnat förbrukas under 2022. Med anledning av detta kommer nämnden begära ombudgetering i verksamhetsberättelsen om 0,8 mnkr för projektet.

Omslutningsförändringar

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Budget KF 2023	2 839,8	-77,8	2 762,0
Ökade kostnader/intäkter för			
Nämnd & förvaltning			
Stadsdelsarkivarie	3,0	-3,0	0,0
Individ-och familjeomsorg			
Hyror, försäljning mm, barn och unga	0,6	-0,6	0,0
Hyror, försäljning mm, vuxna	6,6	-6,6	0,0
Intäkter MIG	4,7	-4,7	0,0
Försäljning av platser och hyresintäkter, socialpsykiatri	6,7	-6,7	0,0
Stadsmiljöverksamhet			
Koloniträdgårdar	1,0	-1,0	0,0
Förskoleverksamhet			
Försäljning, bidrag mm	7,9	-7,9	0,0
Språkförskolan Bamse	2,3	-2,3	0,0
Barn i behov av särskilt stöd	1,1	-1,1	0,0
Reimers specialförskola	0,5	-0,5	0,0
Äldreomsorg			
Avgifter	43,1	-43,1	0,0
Hyresintäkter	56,5	-56,5	0,0
Bidrag/övriga intäkter	12,2	-12,2	0,0
Försäljning av platser	88,0	-88,0	0,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning			
Försäljning av platser	17,9	-17,9	0,0
Avgifter mm	1,9	-1,9	0,0
Hyror	20,1	-20,1	0,0

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Bidrag/övrigt	1,0	-1,0	0,0
Barn, kultur och fritid			
Sommarverksamhet kollo	3,4	-3,4	0,0
Försäljning parklekar	0,6	-0,6	0,0
Konsumentvägledning	0,8	-0,8	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder			
Ersättning visstidsanställda och offentligt skyddat arbete (OSA)	8,7	-8,7	0,0
Ekonomiskt bistånd			
Återkrav försörjningsstöd	0,4	-0,4	0,0
Summa omslutningsförändringar	289,0	289,0	0,0
Verksamhetsplan 2023	3 128,8	-366,8	2 762,0

I kommunfullmäktiges budget har endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet tilldelats. Vid försäljning av verksamhet till andra stadsdelar och kommuner ökar nämnden sin omslutning på kostnads- och intäktssidan. Nettot av omslutningsförändringarna är alltid noll. Omslutningsförändringar för år 2023 beräknas till 289,0 mnkr.

Systematiskt kvalitetsarbete

Södermalms stadsdelsförvaltning har ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete som utgår från stadens kvalitetsprogram. Förvaltningen har ett kvalitetsnätverk som arbetar med förvaltningsövergripande kvalitetsfrågor. Arbetet är strategiskt men också operativt och kvalitetsnätverket har medlemmar från samtliga avdelningar på förvaltningen. Kvalitetsnätverket verkar för öppenhet och lärande mellan förvaltningens avdelningar.

För att förverkliga Stockholms stads kvalitetsprogram med utveckling genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering kommer kvalitetsnätverkets fokusområden för 2023 vara att:

- Implementera kvalitetsprogrammets förhållningssätt på förvaltningen.
- Utveckla ett förvaltningsövergripande kvalitetsledningssystem.
- Utbyta erfarenheter kring digitalisering och innovation.

För att skapa goda förutsättningar för det systematiska kvalitetsarbetet har en förteckning över stadsdelens innovationsinsatser tagits fram i syfte att få överblick över insatser och för att kunna prioritera arbetet framöver. Vidare kommer förvaltningens behov av digitalisering att kartläggas. Befintliga system för digitala arbetssätt ska vidareutvecklas under året för att säkerställa goda förutsättningar för medarbetarna att göra ett bra jobb. Förvaltningen planerar också att genomföra workshops med fokus på kvalitetsprogrammets förhållningssätt samt utreda möjligheten att använda det stadsgemensamma digitala verktyget för processkartläggning och med en eventuell koppling till ILS-webben.

God informationshantering är ett fokusområde i kvalitetsprogrammet och den ska vara informationssäker, regelrätt och kvalitativ. Förvaltningen har valt att prioritera följande områden för informationshantering under 2023:

- Genomföra integrerade utbildnings- och utvecklingsinsatser inom området informationshantering.
- Samverka i staden för att utveckla anvisningarna för stadsdelsgemensam handläggning och dokumentation.
- Etablera en stark arkivorganisation med tydliga roller, ansvar och kompetens för informationshantering.
- Säkerställa att stadsdelsförvaltningarnas hanteringsanvisningar är kända och används, samt att förbättringsbehov kommuniceras till stadsdelsarkivariefunktionen.

Genom ett tydligt fokus på informationshantering medverkar förvaltningen aktivt i det viktiga arbetet med att erbjuda stockholmarna en trygg, pålitlig och jämlik välfärd.

Väsentlighets- och riskanalys samt intern kontroll är en viktig del av förvaltningens systematiska kvalitetsarbete. Genom att förebygga, upptäcka och åtgärda oönskade händelser, samt säkra tillgångar, förhindra förluster och oegentligheter kan god kvalitet skapas i hela nämndens verksamhet. Förvaltningen strävar efter en tillåtande avvikelsekulter där öppenhet och lärande är tydliga förhållningssätt. Genom att uppmärksamma avvikelser kan alla medarbetare och chefer bidra till god kvalitet.

Invånare i stadsdelsområdet kan lämna synpunkter och klagomål direkt till förvaltningens medarbetare men också via vanlig post, e-post eller e-tjänsten Tyck Till. Invånare kan även lämna synpunkter via förvaltningens sociala medier, det vill säga Facebook och Instagram. Förvaltningen har rutiner för diarieföring av synpunkter och klagomål men arbetet med synpunkter och klagomål ska systematiseras ytterligare under 2023 liksom arbetet med olika typer av avvikelser. Förvaltningens arbete med lex Sarah ligger väl i linje med stadens kvalitetsprogram. Lex Sarah finns till för att säkerställa att enskilda får SoL- och LSS-insatser av god kvalitet och skyddas från missförhållanden. Förvaltningen har ett lex Sarah-team med medarbetare från tre avdelningar vilket bidrar till att säkerställa rättssäkerhet, likställighet och kontinuitet. Tillsammans kan teamet verka för öppenhet samt byta erfarenheter och kunskap. Genom att sträva mot en god intern dialog kan arbetet bli kvalitetsdrivande för flera avdelningar.

Stockholmarnas fokus ska vara vägledande i allt kvalitetsarbete. Förvaltningens stöd och omsorg, stadsmiljö, service och tjänster ska vara av hög kvalitet för både dagens och morgondagens stockholmare.

Agenda 2030

Nämnden systematiska kvalitetsarbete har som ambition att på lokal nivå förbättra förutsättningarna för global hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030. Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet.
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2023-01-18